

MAGYAR NÉPLAP

FÜGGETLENSÉGI NEGYVENNYOLCZAS POLITIKAI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési ára:

Egész évre 6 korona; félévre 3 korona.
Amerikába egész évre 9 korona.

Szerkeszti

BUDAY ALADAR

Kiadja a „PÁZMÁNEUM”
nyomda és irodalmi vállalat.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Közttemető-ut 8. sz.

A hó első számához rendes melléklet:
»Páduai Szent Antal Lapja.«

Halogatások.

Budapest, június 17.

Sajna, politikai életünket a jel-
szavak uralják; felhangzik innen
vagy tulról egy tetszetős frázis, mind-
járt akad követője és utánmondója
száz is. Velejét ritkán vizsgálják,
mélyébe kevesen hatolnak, csak haj-
togatják fáradhatatlanul és botorul
megharagszanak mindenkire, a kinek
más a véleménye. Ilyen frázis most
az, hogy a képviselőháznak muszáj
nyári szünetének lenni, persze minél
hamarább kezdődve és minél hosz-
szabbra kiszabva.

Micsoda természeti ok parancsol
szünetet a törvényhozásnak? Egyik
mondja, a nagy meleg. Hát ezt ko-
molyan tollhegyre se veszem, mert
egyrészt nem mindig van nyáron
meleg, másrészt az országgyűlés
palotája oly jól van megépítve hűtés
dolgában, hogy ott ugyan ritkán
láttam valakit homlokát izzadságtól
törteni, hacsak nem akkor, mikor az
akarnok-szónok belesült a mondó-
kájába. — Másik mondja, hogy ime
már az iskolások is levizsgáznak
rendre és mennek vakációra. Hát
ez se komoly beszéd. Mert az isko-
lások apró emberek, kiket kiméni
kötelesség, meg azután azok a kis
fiúk igazán dolgoztak is tíz hónapon
keresztül, holott ezt egész igazsággal
nem mernők állítani a honatyákról.
— Harmadik mondja, hogy meg-
kezdődik immár a sürgős mezei
munka. Hát ez se általános ok, mert
a képviselők háromnegyed részének
birtoka csak a holdban van, tehát
azoknak mi közük a gazdasági do-
loghoz? Negyedik ezt, ötödik azt
tudja okul vetni, hatodik semmit se

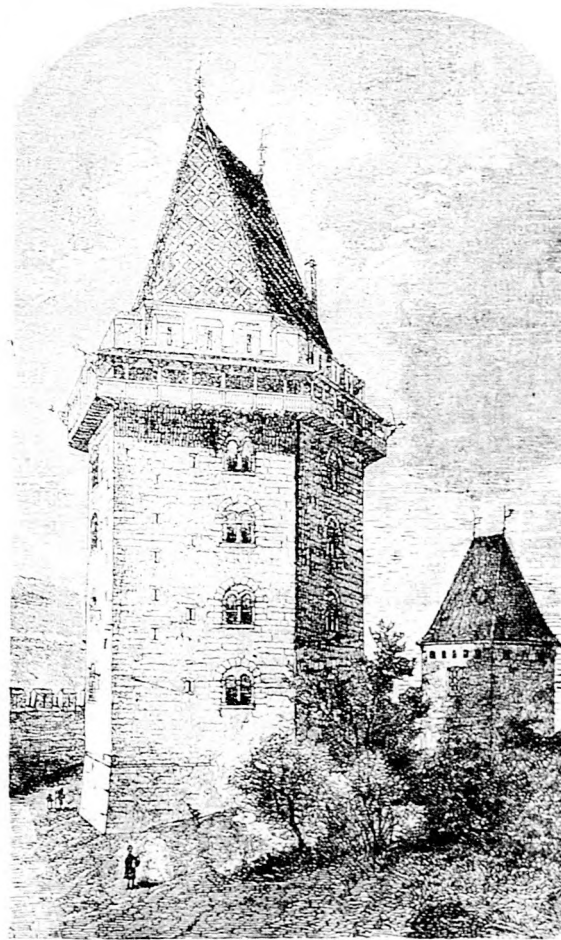
tud, csak szajkózik és követeli a
szünetet.

Pedig mintha azt mondaná a vá-
lasztási törvény, hogy csak nagykoru
ember lehet képviselő? Nagykoru
embertől pedig bizonyos mértékét a
böles belátásnak szabad megköve-
telni. A józan belátás pedig azt pa-
rancsolná most a képviselőháznak,
hogy minél később menjen vakációra
és minél többet végezzen el a nem-
zeti munkából, mert az
a veszély fenyegeti,
hogy kifogy az időből
és még hamarabb ki-
fogy a csendből, mely
ma munkára alkalmas
helyzetet nyújt.

Nem szabad minden
hasznos alkotást öszre
halasztani. Kivált nem
az olyan javaslatok tár-
gyalását, melytől sokak
érdeke függ, vagy mely-
től nemzeti erőgyara-
podást várunk. Például
nem szabadna elhalasz-
tani a gazdasági isko-
láról való tárgyalását.
Ezen iskolák ugyanis
nem csak a magyar
földmivelő-osztálynak
nyujtanának hasznos
ismereteket a boldogu-
lásra, hanem — miután
tanítási nyelvük csak
magyar volna minden
vidéken — hathatós
tényező volnának a
nemzetiségek magyaro-
sítására. Mért ne ala-
kíthatnók meg az első
ilyen iskolákat már a
jövő tölre? miért kell-

jen a fontos misszióból egy eszten-
dőt ismét haszontalanul mulni en-
gedni?

A kis emberek, munkások, cselédek,
kisgazdák és kisiparosok védelmére
egész sereg javaslat fekszik a Ház
asztalán és még több a miniszterek
fiókjaiban. Mért nem sietünk ezeket
tető alá segíteni? Avagy azt tartják
a nagyságos képviselő urak, a mit
Pató Pál tartott a romladozó házáról,

A visegrádi öreg torony. (Salamon tornya.)

hogyan t. i. ha már apjára nem dült, akkor unokájára se dülj? Ne tessék feledni, hogy szoktak a vén házak olyas tréfát elkövetni, mikép egy szép napon rászakadnak nem is az unokára, hanem már a fiura és apára is.

Magyar hazánk alaptartó népe — az ugynevezett kispolgárság — harmincz-negyven éve kiált segély után, mert fulladozik a terhek alatt és roskadozik a mostoha viszonyok sulya alatt. Mikor a nemzeti felbuzdulás függetlenségi többséget adott az országnak és mikor a nemzeti kormány elfoglalta a polczokat, erős reménység támadt a szivekben, a jobb sors mintha már intene a zaklatott népnek! és az irányadó körök ezt a reményt még táplálták is. Most azonban egyszerre fontosabb lett a honatyák nyári szünetének kérdése, mint a kis emberek baja!

Hát igaz, nincs messzi az az ősz, melyre a halogatás történik. Pár hónap egy nemzet életében nem számíthat roppantul. Azonban! — őszig nagyot fordulhat az idők szele.

Őszre olyan javaslatok kerülnek a Ház elé, melyek bizony hátra szorítanak minden más tárgyat. Például Andrássy benyújtja a választói jog kiterjesztő javaslatát és ezzel új beosztást is javasol a kerületekre. Minél jobb lesz a javaslat, annál több képviselőnek fog fájni tőle a feje. Egyéni érdekeket fog érinteni a javaslat és sokakat sujtani is fog. Képzeli már most valaki, hogy az érintett és sujtott képviselők az ország érdekét előbbvaló dolognak tekintenek, mint a magukét? Nem bizony! És akármennyi jóakarattal lakozzék is valaki szívében, ha a magá szénája kezd rosszul állani, bizony nem segíti a másét rendezni.

Maga a választói jog is éles vitákra ad majd okot. Olyan javaslatot a mai viszonyok közt a próféta se tudna csinálni, mely mindenkit kielégítene. A belügyminiszter pedig minden, csak nem próféta. Tehát lesz harcz késhegyig. Lesz bizony.

Nos, hiszi Günther, Apponyi, Darányi, Wekerle, Kossuth talán, hogy ilyen tüzes levegőben az ő népboldogító javaslataik fedél alá tudnak

jutni? Ha hiszik, nagyon fognak csalódnani.

Más oldalról is tolakszanak magyar egünkre sötét, viharerhes fellegek, Ausztria nem nyugszik bele a katonai kérdések elhalasztásába. Akarja, követeli, hogy éppen a Wekerle-kormány alatt tárgyalják le végleg a katonai kérdéseket. Miért így? Hát egyrészt azért, mert Wekerlétől sok vívmány sutba lökését merik remélni, másrészt azért, mert főtörekvésük, hogy a függetlenségi pártot a kormány mellől elmarják. Kossuthnak és Apponyinak a feje kell nekik. Minthogy pedig éppen jó öreg királyunk is áhítja, hogy a katonai surlódások végre megszűnjenek, de sőt éppen úgy áhítja, hogy még az ő életében bonyolítassanak azok le, ne maradjanak utódjára. (kit igen fiatal ember személyében emlegetnek mindig határozottabban) tehát nagyon valószínű, hogy őszre megint lesz katonai vita a képviselőházban. Már pedig, ha lesz, tüzes lesz és vérontó lesz. Elevenbe fog vágni és eret fog szakgatni megint az egész vonalon.

Magyarországon mindig úgy voltunk a katonai kérdésekkel, hogy mikor az országházban tárgyalják ezeket, akkor mindenki csak velük törődik; mikor az országgyűlés pihenteti, akkor a közvélemény is vánkosa alá dugja és alszik rajta. Ausztria másként tesz. Ott tudósok és írók akkor feszegetik, mikor a kormány még nem foglalkozik vele. Mire a kormány veszi szájába a katonaságot, addigra a közvélemény úgy át van gyurva, hogy egész testtel és teljes lélekkel minden polgár csak a kormányt pártolja és a magyar álláspontot támadja. Ez is egyik magyarázata annak, hogy a két kormány közül miért mindig a magyart veri meg az osztrák!

A katonai kérdésekben csak akkor nem volna éles vita és nagy háborúság, ha a kormány és vele a magyar nemzet megfogadná azt a kitűnő tanácsot, melyet mult héten tártunk eléjük az első cikkben. Így kivettük volna eleve minden katonai bonyodalomnak a méregfogát. Hogy cikkünkre és tanácsunkra a magyar

kormány mit felel, azt nem kérdezhettük máig; a nép hogy velünk együtt érez és gondolkodik, azt jól tudjuk; hanem, hogy az osztrákok mit felelnek az indítványra, azt már megkaptuk cikkben, egyik lapjuk révén, hol kerek perecz kijelentik, hogy Ausztriának éppen nem tetszenék a megoldás olyan módja, melyet mi ajánlunk, mert Ausztria nem szívelhet semmi olyas törekvést, mely Magyarország belső erejét fokozná.

Nos, hiszi Günther, Apponyi, Darányi, Wekerle, Kossuth, hogy a katonai viták hevében a népboldogító javaslatokra sor kerül? Ha hiszik, nagyon fognak csalódnani.

Tehát, ki károsul a nyári szünet és a folytonos halogatás miatt? Ugy-e bár, senki más, csak mindig a magyar nép, az ország alaptartó népe, a kispolgárság!

És ezért nem tetszik nekünk a halogatás, a szünetre sietés. Ezért nem tetszik nekünk az a királyi kézirat, melylyel az országgyűlést vakációra menesztik.

Wekerle attól fél, hogy királyi kézirat nélkül talán egyik, talán másik oldalról összeverődik husz képviselő, kiknek kivánságára aztán ülésre kell összehívni az országgyűlést nyáron is. Nos, ez megeshetik. De arra nem gondol Wekerle, hogy hátha épp neki is szüksége volna a törvényhozás munkásságára? Hátha éppen az ország, a nemzet és a nép érdeke parancsolná némely javaslatnak sürgős elintézését, mielőtt a vihar kitör? Nem lesz akkor fájógát az a királyi elnapolás?

A honvédség.

Budapest, június 18.

Állandó békét úgy akar nekünk nyújtani a Magyar Néplap, hogy egyezzünk ki a királyunkkal a katonai kérdésben olyképp, miszerint adjuk meg a legfelsőbb hadurnak mindazt, mit kíván e téren, viszont mi ne kívánjunk e téren semmit, ellenben viszont belügyeinkben iparkodjunk a királytól megkapni mindent és a király meg ne tagadjon tőlünk semmit. Örömmel aláírom Takács István gondolkodását; bárcsak az illetékes

tényezők is aláírnák! Azonban volna ennek egy fontos elő-feltétele.

Az osztrák honvédség ezelőtt jóval gyöngébb volt a magyarnál; ma már nagyobb és fejlettebb, sőt tüzéséggel is el van látva. A mi honvédségünk pedig megállt a fejlődésben; a létszámviszony nyomorúsága miatt arra nem is gondolhatunk, hogy honvéd tüzéséget szervezzünk.

Pedig a honvédség fejlesztése volna az egyetlen mód rá, hogy a magyar király önállósága és hatalma kidomborodjék és hogy a véderő a nemzeti eszmének is szolgálatában álljon.

Igaz, hogy Fejérváry idejében megromlott a honvédség szelleme, de az is igaz, hogy a tisztikar zöme itt mégis csak igaz magyar ember, kik (miután a szolgálati nyelv itt a nemzeti magyar nyelv) a magyar haza és a magyar alkotmány iránti hűségre oktatják a legénységet. Tehát minél fejlettebb a honvédség, annál több ember esküszik hűséget a nemzeti zászlónak, annál több oláh, tót, rác, rutén stb. fiu ismeri meg a magyar nemzet katonai hatalmát és annál több ilyen idegen ajku legény tanulja meg a haza édes nyelvét.

Apponyi miniszter mindent megtesz, hogy iskolák útján gyarapítsa a magyarság erejét és hódítson hivatásokat nekünk a nemzetiségi körökből; tegye ugyanezt a honvédelmi miniszter is és adjon rá javaslatokat. A magyar nemzet nem fog habozni az áldozatoktól, miket a honvédségre adnia kell.

Vissza kell állítani a régi törvényt érvénybe, mely szerint a közös hadsereg fejlesztésére van korlát szabva, ellenben a honvédség fejlődése mindig arányban álljon a népesség gyarapodásával. Póttartalékot a közös hadsereg ne kapjon, hanem csak a honvédség. Fegyvergyakorlatra is ne a közös hadsereg hívja be a kiszolgált legénységet, hanem a honvédség. Az idegen ajku hadköteles legalább akkor ismerje meg a magyar állam katonai erejét és akkor tanuljon meg valamit magyarul, mikor gyakorlatozik.

Ha ilykép sikerül elrendezni a honvédség nagy ügyét a nemzet

javára és megnyugtatóra, akkor aztán legyen alapja az állandó békének a kikapcsolás. Ezt parancsolja a nemzeti fajfentartás ösztöne nekünk.

Suhajda József.

Modern rablólovagok.

Miért a cukor, szén, vas, gyapju, bőr és sok más szükségesi cikk oly roppant drága? Hiány, rossz termés vagy munkabérek nem az oka. Hanem a kartellek! Ezek főemberei vagy hátmögötti nagy fejei vészesebben fosztogatják ma a népet, mint hajdan a rablólovagok. Az egyes tolvajt és rablót szigorúan üldözi az államhatalom, de eme törvényes formájú modern fosztogatókkal szemben a tehetetlent, a mítsemtudót játsza. A ki pedig a nép érdekében a trösztök és szövetségek rablása ellen felszólal, ki a zsákmányolásnak gátat kíván, azt a zsidó sajtó mindjárt megbélyegzi antiszemitanak, klerikális és reakciónárius hátramoszditónak. Mintha bizony abban állana a világ haladása, hogy a kalmárvilág zsidai minél mélyebben vájálhassanak a szegény nép zsebében, a legutolsó garas után!

Vegyük csak szemügyre a legújabb czukorszédelgést. Határozatba ment, hogy a cukor adóját nyolcz koronával leszállítják métermázsánként. Ez évi huszonnyolcz millió koronát tesz ki az állampénztár rövására és a nép javára. Azonban a szövetkezett czukorgyárak már is gondoskodnak róla, hogy valahogyan ne a nép javára essék ez az összeg. Lássuk csak. Mikor az adóleszállítás szóba került, a cukor ára 72.25 knrona volt; azóta, azon a czimen, hogy a répa ára emelkedett — a mi éppenséggel hazugság, és különben is jó répa-termés volt legutóbb — felszökött a métermázsza cukor ára 77.75 koronára. Tehát — a czukorkartell máris elorzott az adó-csökkenés 8 koronájából öt és felet! Hogy még a többi után is nyulni fog, az iránt ne legyen kétség. Allamunk nem iparkodik az ily fajta zsebrákolásnak gátat vetni. Pedig az idej ré-

patermés is megfelelő lesz és az uzsorás czukor-kartell fél krajczárral se fizet többet a gazdáknak, mint fizetett évek előtt!

Szénnel, vassal, lisztel, gabonával éppigy vagyunk. A berlini tőzsdén mult hónapban 3—4 márkával emelkedett a gabona ára, mikor a birtokosnak gabonája már nincs és a világ-termést egyedül a jó Isten tudná felbecsülni. A budapesti tőzsdén e héten 60 fillérrel szökött magasabbra a gabona ára. De még kiáltóbb, ha figyelembe vesszük, hogy ez előtt 35 évvel a gabona ára kétszer akkora volt mint ma, a liszté pedig éppen a mainak fele. Tehát ki az oka, hogy a kenyér és liszt, a zsemle és tészta olyan drága, holott a gazda felével kisebb árt kap, mint kapott? Csak a zsidó kalmárok és malmok az oka bizony!

A majdnem tiszta zsidó kézben levő vaskartell mult évben 46 százalék üzleti nyereséget osztott fel a részvényesek közt! Pedig ott a főbb tisztviselőknek ötször annyi fizetést adnak, mint egy magyar miniszternek és vesztegetésre is elköltének vagy tíz százalékot. Mennyi temérdek pénzt rabolnak itt ki a kisiparosok, fogyasztók, de leginkább földes gazdák zsebéből, hogy ilyen uzsorás haszon lehetséges? Ne feledjük, hogy a magyar gazdák szerszámra évenként több mint 200 millió koronát fizetnek el!

Hasonlóan vagyunk a szénnel. A bányászok fizetése arányban sincs a szén forgalmi árával, ellenben a zsidó bányatulajdonosok és szabadalom-birtokosok többszörös milliomosok lesznek rövid idő alatt. Lássunk egy példát, hogy hogyan szaporodik ott a millió, mig mi a koronákat is alig rakjuk egymás mellé. Frigyes főherczeg mindenféle bosszuságok miatt ráunt a sziléziai szénbányáira. Eladta. Megvette tőle egy tisztára zsidó konzorcium 25 millió koronáért. Nem készpénzt, hanem részvényt adtak érte a főherczegnek, de szerződésben kikötötték, hogy a mi részvényt ő kap, azt bizonyos ideig

eladnia nem szabad. Ellenben a többi részvényből 12200 darabot a konzorcium nyomban piacra dobott és felszökött azok ára azonnal 750 koronára 400-ról. Egyetlen napon 4.375.000 koronát nyert így a bányatársaság a közönség zsebéből! A szegény bányász ugyanekkor alig bir elégséges kenyert hazá adni a családjának!

Miután minden iparág szövetkezik, megteszik azt a szolgálatot a fogyasztónak, hogy évenként több és több milliót zsebelnek el tőle. Sok szavunk lehetne még a husnak, italnak, ruhaneműnek ára felől is. A kamarai kimutatások beszámolnak róla hiven, mily mérvben emelkedik mindennek az ára, a mi nyersanyagra a népnek van szüksége. Rablólovagjaink modernnek, nem éjjel, nem lesből, nyíltan és leplezetlenül fosztogatják manapság a népet.

És akkor még kérdezi valaki, hogy miért nem tud a munkásnép ma se tisztességes megélhetést elérni, noha az ipari munkabérek már-már akkorák, hogy az iparos, kereskedő gyáros abba szakad bele? Mert a rablólovagok rögvést tisztesen elszakmányolják tőle azt a koronát-forintot, melylyel heti bérét a munkaadó felemelte.

Híres szociáldemokraták, kik fennen hangoztatják, hogy ti és csak ti viselitek szíven a nép jobb életének gondját, lássátok itt kínálkozna tér elég, hol igazán segítségére tudnátok lenni a szorongatott munkásosztálynak. Miért nem foglalkoztok ezen égető kérdésekkel? Csak két oka lehet annak. Vagy nincs hozzá kellő tudástok, de akkor nem is vagytok hivatottak a nép élére. Vagy meg vagytok vesztegetve ti is, de akkor még kevésbé van hivatástok az élre!

POLITIKAI VILÁG.

A rehabilitáció.

Az igazságügyi miniszter megbizta Oberschall Pál pozsonyi jogakadémia tanárt, készítsen törvényjavaslatot a rehabilitációról. E törvénynek célja az, hogy bizonyos idő elteltével az egyszer büntetett embert, ha azontul magát tisztességesen viselte és panaszra okot nem adott, ne tekintse többé a törvénykezés büntetett előéletűnek. Ily felfogást a külföld régen vall, most Magyarország is követné a példát, vagyis a megjavult emberrel szemben az állam is gyakorolna megbocsátást.

A vegyes házasságok.

A pápa legújabb rendelkezése szerint a katolikus egyház már semmiképp sem ismeri el érvényesnek az olyan vegyes házasságot, melyet másvallású pap előtt kötöttek a felek. A püspöki kar erre felfolyamodással élt, mert egyhamar nem tudja ezt az új felfogást átültetni a hívek szívébe. A pápa tehát megengedte, hogy 1908. husvétjától számított hat hónapig a régi egyházi törvény még érvényben maradjon, de azontul ragaszkodik az új törvény rendelkezéséhez.

Wekerle a királynál.

Mielőtt nyaralni Ischlbe menne a király, utoljára fogadta kihallgatáson a magyar miniszterelnököt. A folyó ügyeken kívül Horvátország dolgairól tett jelentést és kapott utasításokat Wekerle, azután átvette a képviselőházat elnapoló legfelső kéziratot. Ebben a kéziratban sem a szünet kezdő napja, sem az újra való ülés ideje nincsen kiírva, azt kitöltheti a miniszterelnök, ahogyan neki alkalmas. Hacsak politikai vagy külföldi bonyodalmak nem fordulnak elő, királyunk Ischlben nem kívánja fogadni kormányainak elnökeit, hanem zavartalanul pihenni akar.

A választó kerületek beosztása.

Andrássy belügyminiszter közölte a képviselőház folyosóján, hogy a nyár folyamán fogja újra beosztani az ország választó kerületeit. E végből magához kívánja rendelni a főispánokat és polgármestereket, de a képviselők közül is többeket meg akar hallgatni. Az új beosztás arra törekszik, hogy a nagy magyar városoknak méltóbb képviseletet biztosítson az országgyűlésen; így pl. Szeged az eddigi kettő helyett négy vagy öt mandátumot is adna; a magyar vidékek kerületeit kisebbítik, a nemzetiségieket ellenben nagyobbítják, így találják meg módját annak, hogy a kiterjesztendő választói jog után is tulsúlyban legyen a magyarság az ország törvényhozá-sában. Mert az új jog idején is csak annyi képviselő lesz, mint most van, de többet választ közülök a magyar nép, mint a nem-magyarok.

Új képviselők.

Székesfehérvárot Mansdorf Gézátkedden egyhangulag képviselőnek választották. — A paksi kerület mandátuma Mádi Kovács Jánosé lett; ellenjelöltje nem volt.

A románok és Apponyi.

Az izgatás nagymesterei, a román képviselők panaszkodnak, hogy a román nép nem támogatja őket, mikor Apponyi iskola-javaslatai ellen küzdenek. Pedig hát ez esetben a román nép egész okosan viselkedik. Mert úgy a tanítók fizetésének javítása államsegítséggel, mint az ingyenes oktatás, miben megint segítséget kapnak a román iskolák az állami pénzből, csak használni fognak a román népnek. Műveltséget nyújt nekik a magyar állam és ezért cserébe mást nem is kér, mint hogy az iskolákban a magyar nyelv- oktatása tökéletesebb legyen.

A horvát dolgok.

Wekerle kijelentette az öt kérdező Supiló előtt, hogy nem kíván tárgyalni velük a bán háta mögött, valamint hogy a nyelvi kérdésben alkunak helye nincsen. Supiló azt felelte erre, hogy a békét Horvátországban csak Rauch báró személye akadályozza, mert őt senki se szíveli.

Astma

nehéz légzésben szenved, kik a fulladás miatt feküdni és aludni nem tudnak, lábuk dagadt, lépcsőket alig tudnak hágni, mert megáll a lélegzetük s azzal szívdobogásban szenvednek, a meleget alig bírják, annak egyedüli megmentője a számtalan hálalevél által megköszönt Astma elleni szer. Ezen szer rövid használata után a szív rendesebben működik, legrövidebb idő alatt könnyebbül áll be s annak hosszabb használata után majdnem teljes a gyógyulás.

Egy nagy adag ára 9 K

Továbbá kitünő szerekek!!
vizkórságnál, gyomorhaj és étvágytalanságnál, tüdő-
haj, mellfájásnál

Megrendelések intézendők:

BALLA SÁNDOR gyógyszerertárhoz
Hódmezővásárhely, 52.

A magyar miniszterelnök viszont azt mondta Supilónak, hogy a béke igazi akadályai csakis ők maguk, kiknek örökös panaszait már meguntta a magyar közvélemény, mert ha rá kerül a sor, érdemes javaslatot tenni sohse tudnak, csak szidnak és átkoznak mindenkit, aki magyarbarátságot vall. Supiló leforrázva hagyta el a miniszterelnöki palotát — de meg nem javul; hiszen miből élne, ha a magyar nemzet ellen nem izgatna?

Lázítás Amerikából.

Az Amerikában megjelenő tót újságok a legvakmerőbben lázítanak Magyarországot ellen. Nem csupán a kivándorolt tótokat idegenítik el szülőházajuktól, hanem ide is küldik romboló írásait és metelyezik velük a tótságot. Vajjon miért nem állít Kossuth mint kereskedelmi miniszter az ilyen magyarfaló tót lapok elé korlátot a határra? miért kell a magyar postának hűségesen kiszolgálni olyan alávaló célokat?

A békési parasztkongresszus.

Mult héten beszámoltunk erről, de most helyre kell igazítanunk egyet-mást abból, ami csak utólag derült ki.

A kongresszust Kristófi József (a híres belügyi darabont) kezdesére hívták össze Áchim és társai. Kristófi folyton azon fáradozik, hogy a nemzeti kormány összetartó pártja ellen egy liberális blokkot létesíthessen, melyet Bécsben aztán bemutatthasson. Bécsben alig várják az ő sikerét, mert a király előtt úgy festik a helyzetet, mintha a magyar nép már torkig volna a koalícióval és nemzeti kormányval. Kristófi az ő blokkját így képzeli: Részt vesznek abban a volt liberálisok, a darabontok csatlósai, a szociáldemokraták, a románok, a horvátok, a tótok és talán néhány kielégítetlen, csalódott függetlenségi is.

Egyelőre nehéz a helyzetük. A szociálisták nem merik nyíltan hirdetni a nemzetiségi szövetezést, mert akkor elvesztik talajukat a magyar Alföldön; a nemzetiségiek viszont nem mernek nyíltan csatlakozni a szociáldemokratákhoz, mert akkor elfordulnak tőlük a papok, kik pedig kivált a tót felvidéken a legerősebb váraik. A liberálisok és darabontok még nem tartják elérkezettnek az időt — csak Kristófi sűrűg-forog türelmetlenül és izeg-mozog, mint a szárazra vetett hal.

Nem igaz az, hogy 280 községből volt képviselő (küldött) a békéscsabai kongresszuson, mindössze 13 községből jöttek el emberek, mind Áchim

András barátai, kik közt aztán úgy osztották ki a szerepeket, hogy te ezt, te meg amazt a községet képviseled. A községeknek tudomásuk, de még csak sejtelmük sem volt róla, hogy ők most a kongresszuson szerepelnek. Némelyik hírét se hallotta, hogy egyáltalán rendeznek ilyen paraszt-gyűlést.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A községi egészségügy új törvényét elfogadta a képviselőház és ebben kimondta azt is, hogy minden 800 lakosra legalább egy, 1600 lakosra legalább két babaasszonynak kell laknia a községben, persze állami oklevéllel. Az állami vasgyárak szén és érc szükségletének vásárlására vonatkozó törvényjavaslatot öt percz alatt letárgyalta képviselőházunk. Ilyenkor látszik meg, mily kevés hozzáértő ember kerül ki a honatyák sorából, mikor milliónyi kiadáshoz nincs egyetlen szava az ellenőrzésnek. Szép, szép a bizalom a kormány iránt, de csukott szemmel lépni és vakon bízni az nem méltó komoly emberekhez.

Az ingyenes népoktatás törvényjavaslatának részletes tárgyalása három napig tartott. Ellene szólalnak fel a románok és a szászok, kik a felekezeti iskolák önállóságát látják veszélyeztetve a tandíjak eltörlése és a felkinált állami segítség által. A miniszter megnyugtató szavai nem hatottak rájuk, a javaslat ellen is szavaztak, de azért impozáns többség emelte diadalra a népműveltség ezen fontos törvényjavaslatát.

Kivált a katolikus pap-képviselők szavazták meg tüntető jó kedvvel. Gieswein kanonok ki is fejtette, hogy neki azért tetszik nagyon ez az ingyenes népoktatás, mert ebben kicsucosodik az egyenlőség nagy elve, hogy t. i. nincs különbség a bíró fia és a kukoricacsész fia közt. Az iskola fektessen súlyt az egyéni hajlam nevelésére, akkor nagyobb ur lehet majdan a koldus fiából, mint a kényeztetett, de jó indulatban nem bővelkedő uri gyerekből.

Általános tetszéssel fogadták Apponyinak azt a kijelentését, hogy nem kisebbedik az egyház iskolafenntartó joga sehol. Az állam ugyan ellenőrzi és tehetsége szerint fejleszti a népiskolát, de ez nem jelenti azt, hogy az állam mellett az egyház is ne taníthasson. A valláserkölcsei nevelésre ma az egész világ súlyt helyez. Mert hiába találhatók itt-ott világraszóló nagy bölcsék, kik talán még a bibliát is helyre tudnák igazítani némely természetani kérdésben, azokról a milliók nem tudnak semmit. Ha vigasz kell a népnek,

a minthogy sajnos sokszor és nagyon kell, akkor csak a valláshoz folyamodik, mert csak az ad vigaszt. Azért még az állami iskolák is nagy súlyt helyeznek a vallásos nevelésre.

Hétfőn két nevezetes törvényjavaslatot terjesztett be a kormányelnök. Egyik az adókezelésre vonatkozik, másik a munkásházakra.

Az adókezelést egyszerűsíteni célozza a javaslat. Sok haszon ebből nem háramlik a közönségre, de az állam pénztára megtakarításokat fog élvezni belőle. Az adót ezentul sem az állam tisztjei fogják kiróni, hanem a polgárság megbízottai, de a sűrű fellebbezés elbírálására egy új adóügyi bizottság is fog létesülni a közigazgatási bizottságok mellett. Az adóbefizetés ezentul csak 200 koronáig történhetik a jegyző és bíró kezéhez, nagyobb összeget csak az adóhivatal fogadhat el. Az a polgár, ki nem lakik a községben, postán is törlesztheti az adóját. Ha az adózó igazolni tudja, hogy egyelőre fizetés-képtelen, akkor félévvel föltétlenül halasztást kap. A javaslat felsorol vagy 30 féle elemi csapást, mikor biztosra vehetjük az adó leengedését. Eddig ez kizárólag a pénzügyminiszter jószívűségére volt bízva. Az adóvégrehajtást sokban egyszerűsíti a javaslat. De sokkal szigorubbá is teszi. A végrehajtás határnapjai ezek: A negyedévi adó befizetendő az évnegyed közepéig, tehát február, május, augusztus és november 15-ikéig: Aki nem fizet, annál ugyanannak a hónapnak utolsó napján már zálogolhatnak és a zálogolás után nyolczadnapra már kitűzhető az árverés.

A munkásházakra vonatkozó javaslatban a kormány felhatalmazást kér, hogy Budapesten tizenkét millió koronáért telket vásárolhasson és másik tizenkét millió koronáért házakat építhessen rajta munkásoknak lakásul. Hatezer lakás épülne így még ez évben, jövőre a többi. Minden lakás 90 ölnyi téren állna, hozzá tartoznék ugyanis egy ötven öles kertecske. Most a kőbányai határban kezdik az építkezést, jövőre is ott folytatják, azután a Lágymányos tája és Óbuda közetkeznek. A lakások két szobából, konyha és kamarából fognak állani és ezeket 120—150 koronás évi bérért fogják kapni a munkások, első sorba az állami gépgyárak munkásai, azután a többiek. Lesz a telepen iskola, templom és kaszinó is. Hogy a messziség ne okozzon nehézséget, a kormány olcsó munkásjegyekre fogja szorítani a közlekedési vállalatokat. Sőt hajlandó arra is, hogy maga építsen vasutat a telepre.

TÁRCZA.

Felbomlott hármasszövetség.

Nagyapó és unokája
Belebujnak az újságba,
Mert annyi szép kép van benne,
Mit az ember nézegetne,
Akár hőtig.

Szövetség jött köztük létre,
Csönd is lett a házban végre;
Nagyapó és unokája
Belebuja az újságba
Gyönyörködik.

Hanem, mikor jó nagyapó
Azt kezdi, hogy mit mond „A Szó”?
Mikor komoly cikkbe mélyed,
Vége van a szövetségnek
Es a csöndnek...

Ember se más, mint unoka!
Ha komoly az élet-sora,
Elveszti a kedvét benne,
A térdéről, hajh, lemenne
Akár végleg.

A fecskék.

Mészáros Kálmán.

Szentek legendáiban sokszor említik a fecskét. Köztudomású szeráfi sz. Ferecz atyánk szeretete az állatokhoz, melyek gyakran menekültek hozzá. Kivált a bárányt, gerliczét, pacsirtát és fecskét szerette nagyon. Sz. Bonaventura beszéli el, hogyan tartott egyszer prédikációt a fecskéknek és azok ájtatosan hallgatták szavát. Görres épp annyi igazsággal, mint szépséggel így ír felőle: „Az élő és élettelen természet szavát ritka ember értette meg oly jól, mint szent Ferencz. Ő, ki szinte kivonta magát a világból, hogy egészen Istenben merülhessen el, e szeretet által megint visszalánczolódtott a földhöz. Hanem igazán csudás volt ez a kapcsolat. Mert a bűnt szinte kiölte magából, nem viselte a bűnbeesés következményeit se. Annyira brátságos volt hozzá a természet, minő volt az emberhez egykor a paradicsomban; az állatok megfogadták szavát és nem dult köztük érzés, hanem összhang állott fenn köztük.” (Katholik. XIX. kötet, 4. füzet.

Szent Gutlacról is azt mondja a legenda, hogy a fecskék folyton körülvették, magányában soha el nem

hagyták és odaépítették a fészkeket, hová a jámbor remete mutatta nekik. (Ünnepe április 1.; meghalt 714.)

A fecske szereti az ember társaságát, azért a népies mondák mindig kedvesen foglalkoznak vele. Északi nagypénteki legenda szerint, a fecske körülropködtte Krisztus Urunkat a keresztfán és szárnya csapkodásával hűsítette arcát.

A németek Mária-madárnak is nevezik a fecskét. Mondájuk szerint, mikor a Szüzanya a hegyeken át Erzsébethez, rokonához ment, rajokban követték őt a kis madarak, mert hogy megéreztek benne a Megváltó anyját és határtalan volt e fölötti örömük, hiszen a megváltás róluk is leveszi az átkot, melyet Ádám miatt a föld sanyitott. A német gyermeket azzal intik a fecskék kimélésére, hogy azzal kedviben járnak a Jézuska mamájának!

Tirolban, Felső-Ausztriában és Csehországban a fecskék megjöttétől számítják a tavaszt; a Rajna-vidéken és Westfáliában április 7-ére, szent Herrmann napjára várják őt és e nappal számítják végét a télnek. Ma már nem tartanak a fecskék érkezésének tiszteletére, mint hajdan, népiünnepeket, de mint a tavasz hírnökeit, szeretettel lesik mindenütt az első mutatkozásukat.

Tirolban még a mennybolt tisztító legényeknek is nevezi őket egy ősi monda. Csörtükben hogy néha széna vagy szalmaszál látható, ez adta az alapját a mondának, melynek szavai szerint a kis fecskék sorolják minden tavasszal újra tiszta kékre a mennyboltot.

A magyar nép mint a hűség jelképét emlegeti a fecskét és fészkelését szerencsének tartja a házra. A ki annyira rossz szívé, hogy leveri valahonnan a fecskefészket, azt minden legnagyobb rosszra is képesnek tartja a magyar nép. Sok vidéken csak azért nem csukják be éjjelre az ablakokat, hogy hajnaltájt a fecskék szabadon röpködhessenek ki és be a szobában.

A magyar nép még dalába is befoglalta a fecskemadarat, annyira szereti. Fecske viszi el levelét a szerelmes lánynak, a honjától szakadt fiúnak, a rabságban sanyló magyar vitéznek. Hát biz jó posta volna! Nagyon gyorsan röpkül és nem kering, nem kószál.

Az ó-testamentum is a fecske gyorsaságát és egyenes röptét ajánlja az embernek mintául, persze lelki tulajdonságok szempontjából.

A rómaiak irodalmából két értékes közmondás maradt ránk a fecskére vonatkozólag. Egy helyütt tenger fölött repülő fecske alá van írva e mondat: „Defessa non difissa“ vagyis ha elfárad is, de nem lankad, kétségbe nem esik. Másik helyütt a fecske a háztetőn ül és aláírása ez: „Amica non serva“ vagyis hogy barátja az embernek, de nem szolgálja. Hát ez utóbbiban némi tévedés nyomára jutunk, mert bizony szolgálja embert a fecske, minthogy élete igazán a mi fáink, vetésünk oltalmazásában telik el, mikről pusztítja a kártékony rovat.

Felbomlott hármasszövetség.

A pályaőr.

Elbeszélés.
(Egy vasutas család életéből).

V.

Pont tizenegy óra volt délelőtt, midőn Anna a vak asszonnyal s a gyermekekkel a várost elérte.

A nagy sietségtől szinte furdóttek az izzadságban; fáradt arcuk pirosult, keblük pedig valamennyiöknek zihált. De jó reménységük azért már ébredezett szívükben s szemük az örömteli várakozást tükrözte vissza.

Még az a komor látvány sem lohasztotta kedvüket, midőn föltárlt előttük a rácsos ablaku, szürke falu, rideg fogházépület kapuja. E pillanatban az az egyetlen gondolat töltötte be lelküket, hogy még néhány perc hiányzik ahoz, hogy a hön szeretett atyát, fiut és férjet keblükre vonhatják.

Anna kikészítette azt a cédulát, melyet az ügyészhelyettes adott neki s bátran odaállt a kapus elé.

— Mit kívántok? kérdé emez kurtán, látva a szegényesen öltözött alakokat.

De alighogy az írásra esett pillantása, nyomban megszeliődött és nyájasabb hangon így szólt:

— Lépjének be ide és várjanak kisé.

A szobában, a hova benyitottak, erősen dobogott a szívük; azt hitték, hogy a kapus Vereshez siet és idehozza őt. A nagymama és a gyermekek már készen tartogatták a karjukat az ölelésre.

Kívül kulcsörrenés hangzott s utána egy másik hivatalnok lépett be hozzájuk.

— Kicsoda maguk közül Veres János vizsgálati fogoly felesége? — kérdé.

— Én vagyok, jó uram, felelt Anna.

— Parancsom van, hogy magát a fogolyhoz elvezessem. Kövessen.

— Jertek gyermekeim! jöjj nagymama! kiáltott az ifju asszony. Megyünk a...

— Ohó, nem ugy! szakította félbe a kulcsár, mialatt az előretörőket visszatartotta. — Egyedül Veresné jöhet velem.

— És szegény gyermekeim? irgalmas égi!

— Azok vesztég maradnak itten, míg maga visszajön.

— És én, az anyja?! Legyen az urnak szive, az Istenre kérem!

— Nekem így parancsolták. Kár a további beszédért.

Meghökkenve, csalódvá álltak ott valamennyien. Söhajtozva néztek egymásra. Villámcsapás nem érte volna őket váratlanabban, mint reményeiknek eme kegyetlen szétdulása.

Legelsőbb Anna ocsudott föl ámulatából s könyörgésre fogta a dolgot.

— Uram, legyen keresztényi érzéssel hozzánk. Gondoljon a szegény Veres Jánosra. Ha ő megtudja, hogy szeretett háznépe itt van a közelben s még csak meg sem ölelheti őket, bizonyára a szive szakadna meg bánatában. Nézze ezeket a boldogtalan teremteseket és szánja meg őket! Isten meg fogja áldani.

— Szánalom, szánalom! toldta meg a könyörgést a nagyanyó.

De hiába sirtak és jajveszékelték, a kulcsár hajthatatlan maradt, bár észre lehetett venni, hogy a hangja meglágyult. Ő azt a parancsot vette, hogy Veresné az urához vezesse, ettől pedig hajszálnyira sem tágitthatott.

— Anyám, gyermekeim! szólt Anna férfias elhatározással. — Győzések le fájdalmatokat. Kemény sors jutott nekünk, de alá kell vetnünk magunkat az Ur akaratának. Megyek apátokhoz s nevetekben is üdvözölni fogom őt. Majd megvigasztalom, hogy ti még mindig változatlanul szeretitek. Nem váratom soká a szegény foglyot. Tartsátok erősen magatokat. Sándor, ügyelj a kis Borbálára, míg visszajövök.

A fiu karjára ültette a kis leányt, és távozás közben erőltetett nyugalommal szólt:

— Menjünk uram, én követem.

A homályos folyosókon haladva, egyszer csak így szólt a kulcsár a részvét szelid hangján:

— Ugy, hát maga annak a Veres János pályaőrnek a felesége, a ki vigyázatlanságával két embert küldött a másvilágra?

— Nem így van az, uram. Ő nem hibás, arra esküszöm.

— Értem, értem. Nagyon szép, hogy védelmezi férjét. De mégis sajnálom magát. Mit fog most kezdeni a gyerekekkel és az öreg asszonnyal?

— Azt hiszi tán, hogy az uramat elítélik?

— Inkább igen, mint nem. Szokja meg ezt a gondolatot. Így nem fog oly neheze érne esni, ha az ítéletet hallja.

Annát mélyen bántották ezek a szavak, vagyis inkább az a szeretetlenség, melylyel idáig az emberek részéről találkozott. De nem ért rá soká gondolkozni ezen, mert kísérelte megállt egy kis fekete ajtó előtt s kulcsát a zárba illesztette. Egyszeribe eltűnt bubánata; szeme kigyuladt, a szive pedig hallhatóan kezdett verni... És ime, egy hangos sikoly, az öröm és egyuttal az ijedelem sikoltása tört ki belőle, midőn a megnyílt ajtón át a börtön félhomályában megpillantotta urának lesoványodott arcát.

Odaugrott a fogolyhoz és szinte ájultan borult vállára.

— Fél óra hosszat együtt lehetnek, jegyezte meg az ör. — Én ott kinn leszek a kémlelő lyuk előtt és örködöm. Féltizenkettő előtt öt percczel magát ismét kivezetem, — így szól a parancs.

A pályaőr kis ideig némán szorította nejét keblére. Eközben csöndesen folydogáltak könnyei s midőn végre szó jött ajkára, nem tudott egyebet mondani, mint: „Annám, drága feleségem! — viszont az asszony sem talált más szavakat, mint: „János, édes Jánosom!”

A viszontlátás első öröme után, esve, Veres János leültette feleségét a padra s ő maga is melléje ült és megfogta Anna kezét.

— Csak egy félóra időnk van, kezdé a szót, pedig mennyi sok beszélni valónk volna. Miért nézel oly bušan reám? Szemedből azt a kérdést olvasom ki, hogy néhány nap alatt hogyan tudtam ennyire lesoványodni? Ez onnan van, hogy mit sem hallottam felőletek. Most azonban, hogy látlak, megvigasztalodom és uj erőre kapok. Először

azt mond el, hogy mi történt veletek távollétem alatt? — Anyám nem-e volt beteg? Hát a gyerekek? A jegyző ur fölépül-e? Ki vigyáz a vasutra?

— Mi valamennyien egészségesek vagyunk, felelte Anna. — Nem sugja neked a szived, hogy gyermekeid a közelben vannak?

— Hogyan, a közelben? Mikép értsem ezt?

— Itt üldögélnek a kapu alatti szobában; várnak és — sirnak. Oh, a szegények! Abban a reményben jöttek, hogy téged megölhetnek és még csak ide sem bocsátják őket.

Az asszony újra könnyezni kezdett.

— Hát még az ártatlan gyermekek is szenvednek miattam! Vétkeztek ők egyáltalán? — tört ki Veres Jánosból a felháborodás. De csakhamar leküzdötte felindultságát és valamivel nyugodtabban folytatta:

— Annám, nyomjuk el keserűségünket és nyugodjunk bele az elkerülhetetlenbe. Az idő mulik. Mondd el inkább, mint megy sorotok, akkor aztán komoly dolgokról kell veled beszélnem.

Az elbusult nő egy gyors mozdulattal fölkapta fejét, mintha bánatát erőszakkal elfojtani akarná és szólt:

— A jegyző ur tegnap este nagyon rosszul volt. Attól féltek, hogy nem fojja az éjjelt keresztülélni. A nagymama nem lett beteg az átélt izgalmaktól. Tartottam benne és a gyermekekben a lelket, hogy el ne csüggedjenek. Vigasztalásul nem győztem eleget mondogatni, hogy téged majd fölmentenek a bírák. Bár a félelem már engem is betegé tett, az anyai kötelességet mégsem tévesztettem szem elől. Aztán tudod-e még mi az ujság? egy új pályaőr van helyedben.

— Még az is! sóhajtott föl Veres János. — Tehát minden elveszett! Oda lakásunk, kertünk! Véget ért Sándorka iskoláztatása. Mindennek vége! Látod, tulboldogok voltunk; ez nem maradhatott így... Beszélj tovább, Anna!

— Az új pályaőr jószívű embernek látszik. Azt akarta, hogy a vagonban maradjunk, míg sorsod eldőlt, de a falu népe könyörtelenül üldö-

zött bennünket és ártatlanul annyi sok gyalázatot zuditott fejünkre. Végre is elhatároztuk, hogy ide, a városba jövünk lakni.

— Az égre is, asszony! hát mi lelte a községieket, hogy egyszerre így megváltozott a szívük hozzánk!

— Berky Frigyes munkája ez. Reggeltől estig mást sem tesz, mint ellenünk tüzeli az embereket. Ezt ugyan sohasem hittük volna, ugye János? Frigyes urfi gonosz máju ember, a mennybéli Uristen bizonyára megbünteti, hogy ártatlanokat üldöz.

— Így ne beszélj, Anna! feddé feleségét a pályaőr. — A sajnálatra méltó fiatal ember atyját haldokolni látja s engem tart a gyilkosnak. Máskor mindig jó volt hozzánk. Megbocsáthatjuk neki azt, hogy bánatában hibát követ el. Én szánom őt!

— Két barátunk maradt csupán az egész világon, folytatta az asszony. — Azonkívül Isten egy nemeslelkű védőt is rendelt mellénk, a ki mindent megtesz, hogy megvigasztalodjunk. Az egyik jó barát Jakab kertész, a másik Sándorka tanítója. Védőnk pedig az ügyész ur. El sem hiszed, mily buzgón dolgozik értünk a jó tekintetes ur. Ő járta ki azt is, hogy ide bejuthattam. Halálom órájáig áldani fogom nevét. Ugye, téged is felkeresett itten?

Veres János nem felelt mindjárt; töprengeni látszott valamin. Kis idő múlva újra érintette felesége kezét és ünnepélyes hangon mondá:

— Annám, meg kell, hogy szomorítsalak téged. Olyan parányi, nyomorult embereknek, a milyenek mi vagyunk, nagy lelkierőre van szükségük a szorongatás óráiban. Asszony! Isten szándékai kifürkészhetetlenek. Nem marad más hátra, mint megadással bevárni sorsunkat. Hallgass meg hát nyugodtan, a mit mondani fogok. Tudod, nincs tanum ártatlanságom mellett. Így engem majd el... Ne sirj, Anna, mit sem használ. Anya vagy, gondoldj gyermekeinkre...

— Szegény János, jajveszékelt az asszony. Börtönben kell szenvedned ki tudja meddig, talán évekig, a mikor oly jó ember vagy!

— Többet két évnél aligha kapok. Ezt a fogház-lelkésztől hallottam, a ki járatos ilyesmiben. A két év majd csak elmulik valahogy. Csak a gyermekeimet sajnálom. Gondolkoztál-e már azon, hogy mihez fogsz kezdeni, még én ülni fogok?

— Elkoptatom ujjaimat a munkában, János és Isten segítségével...

— Dolgozni fogsz, te angyal! kiáltott föl János, miközben könnyeit iparkodott eltitkolni. Dolgozni? Ha mindjárt halálra gyötröd magad a

munká-
keresni
szükség-
gondol-
van itt
lommel-
jönak
ügyész-
ket. S
műhely-
még el-
rátja vo-
szegény-
dígra, r

— H

A világ
házban

— U

ez még
gádnál
be Kass
jaiba. N
a két é
Érzeni,
szükség
bátyád i
legjobb
vasuti g
kevés p
én a k

Krisz

Zsid

Mikor
macedo
és az ig
Ptolome
rög lett
társalgá
zsidók s
nyelvre.

Sorra
ditása is
mondja
gonosz
mi Urur
tétetik a
gányok
melynek
Istenség
Jehova)
got, ez
és minc
ő neve.
kivá'asz
edomitá

munkával, nem tudsz annyit megkeresni, a mennyi mindnyájatoknak szükséges. E fölött nappal-éjjel sokat gondolkozom. Bátor elhatározásnak van itt a helye, ha még oly fájdalommal jár is. Halljad, a mit én jónak látok. Megkérem a jólelkű ügyész urat, hogy pártfogoljon titeket. S remélem, hogy a vasuti nagy műhely munkavezetője sem felejtette még el, hogy valaha a legjobb barátja voltam. A nagymamát valamely szegényházban kéne elhelyezni addigra, míg visszatérhetek.

— Hallod-e, János, ez borzasztó! A világtalan öregasszony szegényházban legyen?

— Ugy kell lennie, Anna! — Ám ez még nem minden. Sándort magadnál tarthatod, de Borbálát vidd be Kassára s bizzad testvérem gondjaiba. Nála jó kezekben lesz azalatt a két év alatt... Már megint sírsz? Érzem, hogy nagy a bánatod, de a szükség könyörtelen. Déneskét nagybátyád is eltarthatná. Sándorra nézve legjobb lesz, ha inasnak áll be a vasuti gyárba; ott rövid időn belül kevés pénzt is keres. Így gondolom én a közeli jövőt, anélkül, hogy

beteggé dolgozd magadat és anélkül hogy koldulnod kelljen. Nos, állítsd el a könnyeidet és légy erős, jó asszony!

Anna nem tudott felelni, mert vigasztalhatatlan volt és hevesen zokogott. Ura átölelve tartotta és szép szavakkal igyekezett reménytelenségét elűzni.

— Gondold meg, mondá szeliden, hogy a mi válságos helyzetünk ezt így parancsolja. Csak nem hiszed azt, hogy neked, — mindenemnek — rosszat tanácsolnék? Könnyeid izzó tűzcseppek gyanánt hullanak szivemre.

— Oh, János! nekem úgy tűnik fel, hogy az eszem is elhagy! Ha nem sírhatom ki magamat, bennem reked a bánat s én megfulok. Nagy Isten! Véggép elfordultál tőlünk? Az égben sincs már irgalom számunkra?

E pillanatban megnyílt a czella ajtaja s a szigorú kulcsár, ki eddig kívül állt a kémlelő lyuk előtt, odalépett a házaspárhoz.

— A féllóra letelt! jelentette szárazon. — Kövessen engem, Veresné. (Vége következik.)

Krisztus és a démonok.

Zsidók hite a démonról.

Mikor a Nagy Sándornak görög-macedón világbirodalma széthullott és az ígéret földje Egyiptomhoz, a Ptolomeusok uralma alá került, görög lett a zsidóknak érintkezési és társalgási nyelvök; ekkor irták át a zsidók szent könyveit pogány görög nyelvre.

Sorra került a 95-ik zsoltár fordítása is, melynek ötödik verse azt mondja: „A pogányok minden istenei gonosz lelkek, a mennyeket pedig a mi Urunk alkotta meg.“ Különbség tétetik ama istenek közt, kiket a pogányok vallottak és az Istenség közt, melynek a zsidók szolgáltak. Ez az Istenség, a Jahve (helyesebb, mint a Jehova) alkotta meg a mennyországot, ezért hatalmas (héberül 'él) és mindenható (héberül saddáj) az ő neve. Mikor Mózes a Jehovától kiváasztott népet a pusztában az edomiták, moabiták és ammoniták

törzse között egészen Kánaán határáig elvezérelte, a jövőbe látott és látta, hogy a zsidók a birák és királyok idejében hitelenek lesznek az igaz Istenhez és utánozni fogják a pogányok babonás istentiszteletét. Tehát intő beszédet tart nekik és kérleli őket, ne haragítsák a Mindenhatót olyan lelkek miatt, kik nem istenek, kik tehetetlenek, kik hiu ürességek. Nem-isten (héberül lóél), tehetetlen (héberül habalim) a pogányok tisztelt szelleme. És hogy mit kíván az igaz Isten az igaz izraelitától, azt Mózes így adja a zsidóknak tudtul: „Ne találtassék, ki fiát vagy leányát átviszi a tűzön, hogy megtisztítsa, vagy a ki jövendőmondóktól tudakozódjék és álmokra vagy előjelekre figyeljen, se ne legyen köztetek varázsló vagy bűbajos, ki az ördögösöktől tanácsot kérjen, vagy ki a holtaktól kérdezzen igazságokat!“ Megmondja Mózes, hogy

azon népek, cselekszenek ilyet, kik közt vándorolniok kell, tehát inti őket: „Midőn bementek az ő földjükre, melyet tőlük elvenni és nektek adni kíván a Mindenható, vigyázzatok, nehogy utánozzátok azon népek utálatosságait, mert épp ezen vétkek miatt törli el őket az Ur!“ Inti Mózes a zsidókat arra is, hogy ne hallgassanak azon vidékek hamis prófétáira és papjaira, mert nekik csak Jehova maradjon Istenük, ki a mennyeket alkotta. Sőt felbuztatja népét, hogy a szakadókat és pogányságba tért zsidókat ha nemzetégük rontására a hamis tant prófétálják kimélet nélkül meg kell ölni. Jehovához képest ugyanis a pogány istenek ellentétek, ők az eget nem alkották, hatalom hijján vannak, tehetetlenek, mint a szél fuvalma, oly semmik (héberül hébel), olyan gyöngék (héberül 'élilim).

Mikor ezen helyek fordítását végezték, csak egy szóval illették a pogány isteneket, azt mondták róluk, hogy: démonok.

A zsoltárok fordítása közben is mindenütt démon névvel nevezik az ördögöt. Dávid mondja a pogányokról (105. zsoltár 37.): „Fiaikat és leányaikat áldozatul adták az ördögnek és kiontották az ártatlan vért, sarjuk vérét, hogy kedveskedjenek Kánaán isteneinek.“ Az ammoniták Moloch nevű hamis istenét felvállalták idővel a zsidók is és ugyancsak utánozták a véres emberáldozatokat, hogy engeszteljék az új istent, ki csak most jött, kit atyáik nem ismertek. Mert Jehova jót jóra halmozott az ő javukra, de a gonosz lélek rajtuk jót sosem mivelt. Mózes is ostromozta már bennük ezt a hajlandóságot és figyelmeztette a zsidó népet, hogy maguknak ártanak, ha az örök, ősi Istent elcserélik a „közélebből átjövő“ idegen istenségekkel, kiket sédim-nek, vagyis igaztalan, erőszakos és felcsufoló szellemeknek jellemez, mert az kedvét leli vérontásban és természet-ellenes dolgokban.

Ama fordítók tehát, kik a Szeptuaginta idején a zsidó szent könyveket görögre fordították és kik mindkét nép felfogását eléggé is-

merték, a szavak helyes értelmével mindkét oldalról tisztában voltak, démonok névvel illették a szellemeiket, kiket a nem-zsidó népek isten gyanánt tiszteltek, de kiket a zsidók tehetetlen, hatalmatlan, rossz lelkű lényeknek vallottak. Ilyen értelemben van fordítva a 9-ik zsoltár is, melyben mondatik: „Ne rettegj a déli démont!” értve alatta a déli hőség ragályt lehelő természetét e tájon, mit a pogányok szintén valami öntudatos lény rossz indulatának tulajdonítottak. A helyes értelem szerint: „Az igaz Ur megóv minden rossztól, csak bizzál benne.”

Izaiás próféta megírta jövődőléseiben Babylon pusztulását és előre mondta, hogy vad állatok és sárkányok fognak a paloták helyén, tanyázni, strucz fog a diszes utcák helyén futkosni és erdei ördög köztük táncolni. „Szörnyek és ördögök fognak a pusztaságban egymás felé kiáltozni.” A fordításokban mindenütt démon szóval fejezik azt ki, mit Izaiás ördögnek mondott. És hogy a próféta a szörny lények közt állatokat is említ, ezt hasonlítsuk össze az előbbi cikk tartalmával, hol a beduinok és arabok dzseneiről volt szó.

Tóbiás könyvében név szerint van megemlítve egy gonosz szellem, ki embereket zaklat, fondorlattal meg is öl, de utóbb számúzi őt a jó angyal, ki az ifju Tóbiást megszabadítja. Asmodeus a neve ennek, mely név az ő zsidó nyelvben rontót jelentett. A görög fordítások ezt az Asmodeust is démonnak nevezik.

A mint Mózes előre megjövendölte, igazán úgy történt: A zsidók érintkezvén a szomszédos pogányokkal, azok vallási felfogását átvállalták és utánozták az igazi Jehovatisztelek helyében. Azért feddi őket Baruch próféta, mikor újra számkivetésbe jutottak, így: „Megkeseri-

tették azt, ki titeket teremtett, az örök Istent; áldozván inkább az ördögöknek, mint neki.” Ez hatszáz évvel Krisztus előtt történt és Baruch szavai majdnem betűről betűre ugyanazok, mik Mózes prófétálásai voltak. A száműzetés kemény büntetése azért jut osztályul a zsidóknak, mert minduntalan átvállalják a pogányok babonáit. Mint egykor Izaiás, ugy most Baruch is megjósolja Babylon végpusztulását a bálványozás miatt és inti a zsidó hitfeleket, hogy bátorsággal fordítsanak hátat a pogányság isteneinek, melyek ördögök, nem pedig istenek, nem kell tehát tartani a boszujuktól. Ellenök védelmet nyújt az igaz Mindenható.

A görögök nyelvében (az akkor élő nyelvben) tehát a démon szó olyan gonosz szellemet jelent, ki nem isten, de isteni tiszteletet elfogad az emberektől; pusztákban és romok táján tanyázik örömet, a balga embert akkor is megcsalja, mikor az előtte leborul; gonosz az indulata, mert a jóért rosszal fizet. Hogy ilyen lények valóban léteztek, azt a fordítók a zsidók szent könyveiből jól tudhatták.

Jób pátriárka az ő könyvében „hassatán” névvel említi e lényt, melyből a sátán szó származott; leírja őt Jób, amint személyesen érintkezik az igaz Istennel, szól vele és engedélyt kap Jób megpróbálására; tudjuk a továbbiakból, hogy ugyancsak kihasználta a nyert engedélyt és alaposan meggyötörte Jób, elvevén mindenét és megölvén mindenkit, ki őt szerette. Ebből megtudjuk, hogy jóval az alexandriai számkivetés előtt, már olyannak ismerik a zsidók a rossz szellemet, ki istentől függ ugyan, de annak állandó ellenfele.

Hogy a fordítók névelőt tettek a démon és diabolos szók elé, az jelenti, hogy nem általánosan szellem-

ről, hanem egy bizonyos szellemről akartak beszélni, egy szellemi személyről, ugyanarról, kire céloz a Teremtés Könyve, mikor a kígyó álarcza alá bujt ördögről szól. A kígyó okos beszéde elárulja, hogy a beléje bujt lény okos és értelmes, az oktalan és esztelen kígyó-állat csak szerszám neki. (Éppen a teremtés könyve ad az ember és állat közt fennálló értelmi nagy különbségről oly kimerítő tanítást, hogy percze se hihetjük, miszerint az állat-kígyó is képes volna ily okos beszédre!) A teremtő Isten kezéből minden jónak jött ki; és mégis mi bűsz, gonosz tanácsot ad a kígyó Ádáméknak! nos igen, mert nem az ő fejéből jő az, hanem a Sátán ravasz és fondorlatos esze diktálja neki, hogy látható alakul a kígyót használja, mely nem lepi meg Évát oly fölötte a fán, mintha emlőst választott volna e célra. A szent könyvek később gyakran nevezik magát a gonosz szellemet is kígyónak, jól tudják, hogy a nép ezalatt mindenkor azt az egy és bizonyos ördögi lényt lényt fogja érteni, ki Ádámékat bünbe sodorta, ki tehát az emberiségnek esküdt ellensége. Ki is írja ezt róla a Bölcsesség Könyve, mikor mondja (2. 24.): „Az ördög irigysége hozta számunkra a halált!” Tehát a halál törvényét határozottan az ördög incselkedésének, illetve az ő fondorlatai sikerének tulajdonítsuk.

Minthogy tehát világos most már előttünk, hogy a zsidók sokkal az egyiptomi számkivetés ideje előtt ismerték a démont és jól ismerték, nem mondhatja senki nekünk, hogy a zsidók csak a babylóni és asszír népektől kapták ezt a fogalmat; nem is tehető az fel józanul, mert hiszen a zsidók mindenkor halálos ellenségüket látták e pogány népekben és tőlük isteni tant nem fogadtak volna el.

A Tóbiás könyvéből megtanult

Parezellázások jutányos és gyors keresztülvitele.

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete” üzletműködési köre kiterjed a parcellázások lebonyolítására és az e célra szóló kölcsönök adására. Az intézet rendeltetése kizár minden nyereszkezdést, miért is maga parcellázási célokra birtokot nem vásárol, hanem kívánatra elvállalja méltányos munkadíj ellenében a parcellázások teljes (jogi, telekkönyvi és mérnöki) lebonyolítását s e célra megbízottját helyszíniére kiküldi, ki az összes teendőket ellátásáról a helyi kiválmaknak megfelelően gondosko-

dik. Parcellázási célokra az intézet előnyös feltételű kölcsönök engede-
devez, melyekről szóló prospektust az igazgatóság (Budapest, V. Géza-
utca 2.) készségesen küld. Az intézet közreműködésének előnyei. 1. A le-
bonyolítás olcsósága. 2. Az intézet nyereség részesedést nem igényelvén, a
vevők ugyanazon az áron kapják a földet, a hogy az eladó eladja. 3. A
vevők s eladók a parcellázás minden gondjától megszabadulnak. 4. Eladó
egyszerre egy összegben kapja a vételárat. 5. Egyetemleges felelősség
nincsen. 6. Az összes költségek előlegeztetnek. Az intézet által engedélye-
zett parcellázási kölcsönök előnyei: 1. A járadék **utólag** fizetendő. 2.
Kölcsönök már 300 koronától adathatnak. 3. Az egyik módozatú kölcsön teljes
készpénzzel fizetett ki. 4. Közjegyzői okirat nem szükséges, csupán az
olcsó közjegyzői hitelesítés. 5. A kölcsön az intézet által fel nem mondható.

Kár

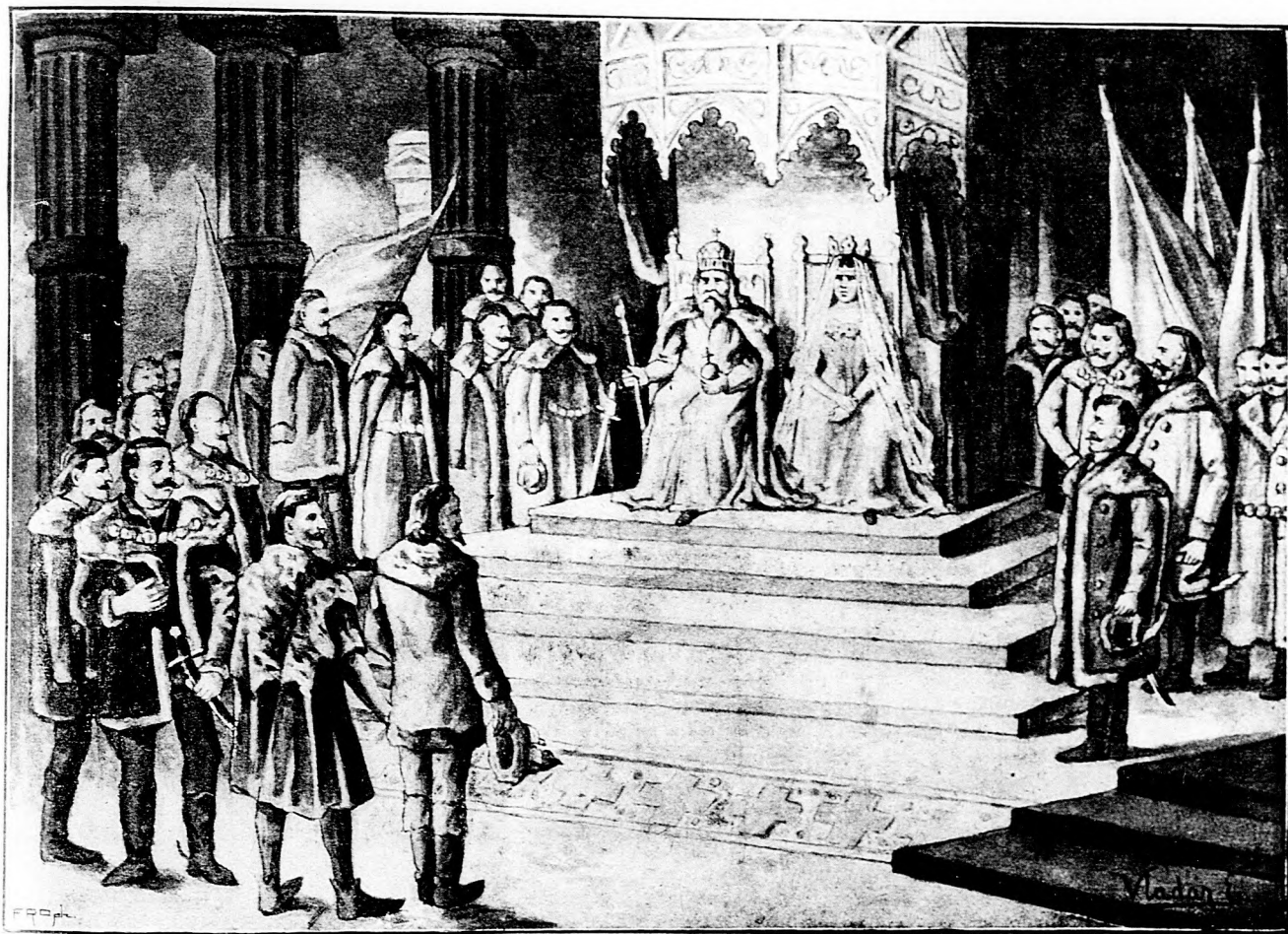
abba az embe
zsáknál a filoz
könnyen kivál
A zsidók hi
Jézusunk ideje
evangélium is
a farizeusok k
és ezek magá
rolták a vél
hogy tudnak
melynek fejed
vezik. E néve

ismeret, hogy mily mennyire két különböző világ az Istentől függő angylasereg és az Isten ellen harczoló ördögraj, feleslegessé tette, hogy ezt a perzsáktól tanulják meg, kiknek tana erről külön és függetlenül fejlődött. Éppenugy a perzsák sem voltak ebben a zsidók tanítványai. Tagadhatatlan, hogy közös torrásból fakad a két népek egybevágó ismerete; a zsidóknál azonban tisztán maradt meg, semmit sem vegyitettek

ismerték azelőtt, a farizeusok pedig a név átvevése által azt akarják kimondani, hogy ez az a bizonyos gonosz szellem, aki ellensége az Istennek, de isteni hódolatot fogad el az emberektől.

A nép is azt mondta Jézus felől, hogy csak Belzebub segítségével képes ő az ördögnek parancsolni; (Máté 12, 24.; Márk 3, 22.; Lukács 11, 15.) ugyancsak azt mondta János felől, mikor kereszttelével ki-

egyszerűen sátnak tituláltak. Például Dávid király hajlandó volt az ő ellenségének, Semejinek megbocsátani, mert az könyörgött; a kíséretében Abizai ezt megakadályozni akarta, Dávid élesen rendreutasította: „Miért akarsz a sátnom lenni?” Ugyanezt az éles szót használta Jézus Péter ellen, mikor az a megjövendölt szenvedésre és kinhalásra azt mondta neki: „Uram, ne teljesedjék ez rajtad!” — Felelé az Ur: „Távozz

Károly Róbert és ifju neje, Erzsébet, Visegrádon fogadják a magyar főnemesség hódolását.

abba az emberek; ellenben a perzsáknál a filozófusok beleavatkozása könnyen kiválasztható.

A zsidók hite a démonban még Jézusunk idejében is megvolt; az evangélium is szót ad felőle. Akkor a farizeusok képviselték az igaz tant és ezek magának Jézusnak is felsorolták a véleményeiket. Mondják, hogy tudnak az ördögi országról, melynek fejedelmét Belzebubnak nevezik. E néven az akkaróni bálványt

üzte emberekből a tisztátalan lelket (Lukács 7, 33.; János 8, 48.; Márk 3, 20.) A zsidók tehát úgy hitték, hogy némely ember egészen az ördög hatalmába kerülhet és az lesz az ő második énje, viszont hogy némely ember annyira hatalmába keritheti magát az ördögöt, miszerint az neki engedelmessé kénytelen!

A zsidók akkori hétköznapi beszédében mindenkit, a ki a rosszért lelkesedett, a jótól pedig irtózott,

tőlem, sátnak, te megbotránkoztatsz engem!” (Máté 16., 22. és Márk 8., 33.) Vagyis Jézus is abban az értelemben használja a szót, hogy sátnak az olyan ember, ki a jót hátráltatja.

Mikor a jó érzelmű zsidók némi védelembe fogadták Jézust a farizeusok támadása ellen, azt mondták, hogy beszéde nem az ördögös beszéde és felkiáltanak: „Vajjon képes-e az ördög arra, hogy felnyissa a va-

kon szülnék a szemét?" Mert kétségbe vonják egyrészt, hogy erre az ördögnek hatalma volna, másrészt, hogy jósága volna annyi, mennyi ilyen jótékony műveléshez kell.

Igy megismerjük, hogy a zsidók démoni hite a körülöttük élő népek tudásától nagyon különbözik: szerintük a démon egy ravasz, kártékony, hatalmas, tisztára szellemi lény, kinek teste nincs, de értelme van és akarata bizonyos fokig szabad. A démoni hit a zsidó vallás egyik lényeges alkatrésze. Ugyancsak a zsidók szent könyveiből tudjuk meg, hogy a többi népek micsoda tiszteletben tartották a gonosz szellemet és hogy isteni tisztelettel is adóztak a démonnak.

UJDONSÁGOK.

A király jövő hétfőn adja utolsó általános kihallgatását, azután Ischlbe megy tíz heti nyaralásra. Ott állami ügyekkel foglalkozni nem kíván. Azonban a román és a szász király látogatását ott fogadja.

Kossuth Ferencz egészsége valamiképpen javult e héten; már dolgozik, de csak otthon; hivatalába nem jár föl. Szerdán elutazik Károlyfürdőbe, hogy gyomrát kikurálja.

Boromisza püspök állapota javulóra fordult. A pápa áldását küldte a szenvedő öreg főpapnak. Felgyógyulását most már orvosai is remélik.

Rákóczy kutja. Sátoraljaujhely közelében, a háromhuta erdőségekben van egy kut, mely mellett a hagyomány szerint Rákóczy fejedelem többször megpihent. A toicsvai uraság, a nagy fejedelemnek atyai és anyai ágon leszármazott rokona, most márványtáblával jelölte meg a történelmi helyet.

Megtámadott hitbizományok. Pálffy János gróf úgy intézkedett végrendeletében, hogy hitbizományt alakítsanak birtokaiból négy rokona számára. A kormány kijelentette, hogy ezt a négy új hitbizományt nem engedi megalakítani, mert igen nagy területet kötne le beláthatatlan időre, a magyar államnak pedig sokkal nagyobb érdeke, hogy ezt a nagy földet most vagy később parcellázzák és eladhassák. A Pálffy grófok kijelentették, hogy nem akarják jogi uton erőltetni a dolgot: ha a kormány nem engedi, hát megnyugszanak az elhatározásában.

Huszárvirtus. A 10-ik huszárezred főhadnagya, Follis Jenő, 6000 koronás fogadást tett bajtársaival, hogy 16 óra alatt ellovagol Budapestről Debreczenbe. Hétfőn meg is tette az utat, még pedig csak 14 óra alatt, pedig Szolnok mellett lova lába beleakadt egy vasuti sínbe és csak jó egy órai kioldás után tudta kiszabadítani. Kitünő állapotban érkezett meg a hajduk városába.

A mocsoládi halastó. Különös természeti tünemény történt a somogy megyei Mocsoládon. Van ott egy másfél holdas terjedelmű, bő vízü halastó, mely Kacsokovics Zoltán birtokához tartozik. Azaz, — csak volt, mert pünkösdi hétfőjén nyomtalanul eltűnt. A tó partján ugyanis kidült egy fűzfa és mikor a munkások azt eltávolították, a gyökér helyén támadt gödörben nagy zugással beletódult a víz és alig két óra alatt szárazon maradt itt a tó feneké, hol csapatostul ficzánkoltak, a víztől fosztott halak. A budapesti geológiai intézet kiment a helyszínére, hogy megállapítsa, hová tűnhetett el a tó sok víze olyan hamar.

A budapesti hitoktatók. A főváros évi kétszázötvenezer koronát szavazott meg a budapesti hitoktatók díjazására. E derék paptanítók szép példáját adták múlt héten a kötelességtudásnak. Maguk képzésére és tudásuk gyarapítására kiállítással egybekapcsolt tanfolyamot rendeznek, hol kezükben könyvvel és tollal éppen úgy tanulnak, mint a kis diákok.

Gyógyszerészek dolgai. A gyógyszertárak segédei mozgalmat indítottak, hogy nekik is legyen va-

sárnap munkaszünetjük. Javaslatuk úgy gondolja megoldani a kérdést, hogy minden kerületben csak egy (felváltva mindig másik) gyógyszertár legyen nyitva vasárnap, mert tapasztalásuk szerint úgy sincs dolguk e napon. A gyógyszerészeknek maguknak is van sérelmük; felpanaszolják, hogy az új községi egészségügyi törvény miért kelyezi a gyógytárakat a községi és körorvosok felügyeleti joga alá? Ez megfogja zavarni azt a jó viszonyt, melyben orvosnak és patikárusnak lenni kell. A gyógyszerészek azt kívánják, alakítson a kormány számukra is kamarát és vizsgálatra onnan küldjenek ki valakit, mert csak szakember tudja azt jól megítélni, hogy a vidéki gyógytár rendszeren van-e fölszerelve.

A kicsapongás vége. Geng Mari cselédleány pünkösdi vasárnapján ismerkedett meg a Városligetben Hunkár Imre kovácslegénygyel. Hétfőn is együtt sétáltak, ezuttal a Gellérthegyre, hol anynyira összebarátkoztak, hogy nász lett a barátágból. Eső verte be őket a barlangba, mely tanuja volt a röpke boldogságnak. Mikor onnan kiléptek, három férfi támadt rájuk. Egy tüzér és két civil. A tüzér karonfogta a kovácslegényt, hogy gyere csak csavargó, hogy adlak át a rendőrnek. És vezette le a hegy lejtőjén. A hegy lábánál azonban már csak azt kívánta tőle, hogy takarodjék a maga lábán haza. A megszeppent kovácslegény párszor felsandított a hegyre, hol szíve hölgyét kémlelte, de felmenni félt, hát ballagásra fogta a dolgát. Egyszerre csak éles sikolyt hall, s lát a magasból lezuhanni egy nő a'akot. Ekkor már sötét este volt, de azért felismerte benne a délutáni kedvesét. Ugyanis a két civil, ki magát odafenn detektivnek mondta, mohón a leányra vetette magát, az futva menekült, közben rossz helyre tévedt, a sziklákon lebukott és holtra zuzta magát. A rendőrség nyomozza a hitvány lovagokat, de eddig hiába. Hunkár maga jelentkezett, de továbbit ő se tud.

Szemere Kálmán büntetése. Tíz napi elzárásra ítélte Szemere

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

a m. k. honvédség, a közöshadsereg, m. k. zeneakadémia, színházak,

Raktár: II. Lánchíd-u. 4.

LEGNAGYOBB GYÁR ES RAKTÁR. Ajánlja saját gyárában készült elismert legkiválóbb minőségű vonós-, fuvó- és ütőhangszereit. Teljes zenekarok felszerelése előnyös feltételek mellett, a legjutányosabb árban szállítatik. — **HARMONIKÁK** legjobb erős, elpusztíthatatlan és különleges acélhangokkal — **TÁROGATÓ** saját találmány, iskolával 35 főtől feljebb.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

STOWASSER J.

császári és királyi udvari HANGSZERGYÁROS

művészek stb. szállítója

Gyár: II., Öntőház-u. 2.

Kivitel nagyban és kicsinyben

Kálmánt a kaposvári rendőrfőkapitány, mert veszedelmes mozgalmat szított a tolnai és somogyi földművelők közt. A gyűléseken izgató beszédet mondott a nyomtatványban is hazugságokkal vezette félre a népet. — Szó se legyen róla, méltányos és pártolni való törekvés az, ha a falu kívánja szövetekezeti alapon bérbe venni az uraság birtokát, a helyett hogy nagybérlőknek hagyják. De ennek mindig csak akkor van helye, ha a bérletre pályázat van hirdetve. Szemere olyan dologban tüzeli a népet, hol az uraság kezét tiz-husz évre köti a jogérvényes szerződés, tehát niába való izgalmat okoz a szereplése, azért kellett őt Tolna megye területéről ki is tiltani.

Őskori lelet. A bars megyei Ujlóton a kőbányában ritka csontváza bukkantak. Egy oriszarvu állat rég kihalt fajtájának koponyáját találták meg, meglehetősen épp állapotban. Abból az időből való ez a lelet, mikor még tengerfenék volt a mai nagy magyar Alföld és a Mátra dombjai közt hatalmas dűvadak tanyáztak.

Az állami altisztek és szolgák kérvényt adtak a kormányhoz, hogy fizetésüket ígéret szerint rendezzék már és adjanak több lakáspénzt is, mert mostani javadalmazásuk a folyton tartó drágasági viszonyok közt éppenséggel nem elég. Országos alapot is kívánnak, melyből nekik nyugdíjpótlék és özvegyi nyugdíj biztosítható. A kérvényben elmondják, hogy a katonai altisztek és szolgák helyzete mennyivel jobb mint az övék és azokra most még a tisztí fizetések javítása is jótékonyan hat ki.

A közlegény szerencséje. Egy Claret nevű gyalogezredbeli közkatona a francia jótékonsági sorsjátékon félmillió frankot nyert. Képzeltető, micsoda kinos lehet neki most a hátralévő tizenhat hónap leszolgálása!

Méhek támadása. Különös eset történt Stadlauban. Egy Ámon nevű gazda házában két kocsis szalmát raktott a kocsira. A szalmakazal közelében méhes van. A méhraj megtámadta a kocsisokat, Ámon gazdát és ennek leányát. Mind a négyen sietve menekültek, de azért súlyos sérüléseket szenvedtek. A négy lovat is isszonyuan összeszurkálták a méhek, közülök kettő ki is mult.

Kisiklott vonat. A Temesvárról Szegedre induló személyvonat Szőregh állomás előtt kisiklott, mert a sín el volt repedve. A lokomotív

és nyolcz kocsi belefuródott a töltésbe. Egyik személykocsi izzé szakadt, de szerencsére abban nem volt útas. Emberéletet nem követelt a szerencsétlenség.

Fejébe szállt a szindarab. Egy Párisban élő orosz munkás színházban volt és ott a darabban azt látta, hogy a színész elmet-szi szállásadójának nyakát borotvával és megszökik a rablott pénzzel. Még az éjjel szépen ugyanígy járt el az orosz munkás is: borotvával elmet-szette a szállásadóné nyakát, feltörte a szekrényt, kilopott belőle nyolcz-ezer frankot és kereket oldott. Eddig hiába üldözik a rendőrök. Lám, nem hiába ostorozza egyházunk a rossz szindarabokat. Igazán ártanak azok némely embernek.

Négylábu rendőrök. A budapesti rendőrök most kutyát kapnak kíséretül és segítségül. Német fajta juhász kutyákból nevelik e rendőr-kutyákat, melyek a parancsszót úgy értik, akár az ember, ám csak a gazdájukét, még a szeme pillantását is. De másnak a világerő sem fogadnak szót. Botütésre nem is hederítenek, a revolverlövést is kikerülik, a fegyvert kimarják a támadó kezéből. Harapnak erősen, de nem halálosan. — A rendőr-kutyák páratlanul hasznos szolgálatot tehetnek a közbiztonság érdekében (Németország már tiz év óta használja őket). Egy órányi kerületben felhajtának minden gyanúsat és irgalmatlanul állják az áldozatot, míg csak a rendőr át nem veszi tőlük. Így a gonosztevők ama régi kedvelt szokása se használ, hogy rendőrt érezve minden lopott holmit eldobálnak maguktól. A rendőr-kutya felkeresi és elhozza. Próbát tettek velük Egy rendőrkapitány elrejtette barátjának kését a budakeszi erdőben. Délután aztán megszagoltatta kutyájával barátja kezét és elküldte a kutyát, keress! jó egy óra telt bele, a kutya hozta a kiásvolt kést. Két-három kilométeres távolságot rövidesen kikutat a négylábu rendőr és beszolgált mindent hiven, amit lelt. Jövőben nem történhetik meg, hogy párnapos, sőt hetes holttestre bukkanjon a rendőrség. A rendőr kutyája megleszi azt már az első órákban.

A pletyka áldozata. Bilicz Hungoné, egy jogtanácsos neje, Szabadkán felakasztotta magát, mert kikezdtek a hirnevet és férje nem hitt többé neki. Cselédje kezdte a pletykát terjeszteni, barátnői fűzték azt tovább, végre már az egész város ujjal mutatott rá és férje is

gyanuba vette. Pedig — közeli rokonai állítják — mocsoktalan volt egészen.

Jubileumi zárandoklat Lourdesbe és Rómába. Abból az alkalomból, hogy a boldogságos szűz Mária ezelőtt ötven évvel megjelent a kis lourdesi Bernadette előtt; jubileumi zárandoklat rendeztetik nagyságos és főtisztelendő Hock János országgyűlési képviselő és kőbányai plébános ur lelkivezetése mellett Lourdesba. A zárandoklat hazatérőben Rómát is fogja érinteni, hogy egyutban ő Szentségénél ötven éves aranymisési jubileuma alkalomával hódolatát is kifejezhesse. — A zárandoklat rendező bizottsága jöllehet csak pár napja, hogy megalakult, már is oly nagy az érdeklődés, hogy a zárandoklat az egész utat feltétlenül különvonaton fogja megtenni. — Az utirány a következő: Budapest—Fiume—Velece—Padua—Milano—Genua—Nizza—Toulouse—Lourdes—Tarason—Marseille—St. Remo—Genua—Pisa—Róma—Ankona—Fiume—Budapest. — Részvételi árak: I. oszt. 550 korona, II. oszt. 450 korona, III. oszt. 280 korona. Ezen összegekben a megfelelő utazáson kívül 12 napi teljes ellátás, podgyász-szállítás stb. kiadások befoglaltnak. Részletes programmal és felvilágítással nagyságos és főtisztelendő Hock János országgyűlési képviselő plébános ur (Budapest X., Kőbánya) és a szeptemberi lourdesi zárandoklat rendező bizottsága (Budapest IV., Galamb-utca 4. l. 3/a, alatt) készséggel szolgálnak.

Visegrád váráról.

I. Ferencz József uralkodásának hatvanéves jubileumát Bécsben szakadatlanul ünneplik; mult héten pl. történelmi felvonulást rendeztek ott, melyben királyunk előtt két és fél óra hosszágú tartó szin pompás és történetileg hű csoportok sorakoztak el, hogy visszavarázsolják a régmúlt idők emlékeit. — Bizony szegényes volt, a mit mutathattak. Mint a hogyan az egész osztrák császárság régmúltja is csak mindössze 103 éves. A mit régebbiről hoztak össze, az mind más népektől volt kölcsön kérve; belevonták az osztrákok itt mindama népeket a saját történelmükbe, kik valaha zsoldosokat és martalócokat adtak az osztrák hadviseléshez. Így mutatták be a spányolokat is és a horvátokat is, ez utóbbiak különben nem igen köszönték meg a szives vendéglátást, mert az osztrákok úgy szerepeltették őket, mint híres — zsványokat és halottfosztogatókat.

Már a magyar nemzet multjából nem mertek kölcsön venni semmit. Kormányunk kellő időben és elég nyomatékosan tiltakozott minden kísérlet ellen, mely úgy tüntesse fel a dolgot, mintha mi is 1848-tól számitanók I. Ferencz József uralkodását. Nem! nekünk csak azóta királyunk ő, mióta fejére tétette szent

István koronáját, ez pedig 1867-ben történt meg . . .

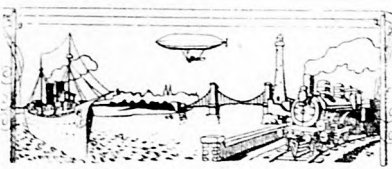
A mit mi is, osztrákék is történelmi emlékeknek számítunk a régibb időkben, arra mi csak fájdalommal gondolunk, ők pedig csak szégyennel gondoljanak . . . Igazolással e mondásra elég, ha Visegrád váráról teszünk említést.

Már szent István király idejében említik a krónikások Visegrádot, mint nevezetes várat. I. Endre király 1056-ban a Vazulrendi barátoknak kolostort rendezett be a vár tövében. Szent László itt tartotta foglyul az áruló Salamont, ki nem átalotta idegen hadakat hozni az ország nyakára. Jelentőséget azonban csak akkor nyert a vár, mikor 1310-ben az ország rendei ezt a helyet jelölték meg, mint olyat, hol a koronát őrizni kell; és valóban ekkortól egész a mohácsi vészig mindig itt maradt a magyar korona (kivéve azt a huszonhárom évet, mikor zálogban volt Frigyes osztrák hercegnél, kitől Mátyás váltotta vissza). Nagy Lajos és Zsigmond királyaink idejében még a német birodalmi koronát is itt tartották őrizetben: mindkét királynak kedvenc nyári tartózkodása volt ez a kies vidék és Róbert Károlyról tudjuk, hogy Visegrád várában vendégelte meg egyszer az európai uralkodókat mind. Csodás szép palotája volt itt a magyar királynak, melyből ma már csak romok láthatók ugyan, de e romok is számot tudnak adni egykori pompájáról. Sok egyéb történelmi emlék fűződik hozzá, szomorú is, lélekemelő is, hiszen magát Zsigmondot is egy ízben itt tették lakat alá a magyarok, mert vétett az alkotmány ellen . . .

De Visegrád minden emléke közt a legszomorubb éppen az, hogy csak romokban hever. Pedig oly erős volt, hogy sem az idők vasfoga sem a törökök megújuló várvívása nem tudott ártani neki. Hanem romba döntötte egy haragvó király bosszúja. I. Lipót királyunk — mikor a Wesselényi—Zrinyi—Frangepán összeesküvést lefegyverezte és Magyarország vértanúinak számát oly pazarul szaporította — olthatatlan bosszuszomjában parancsot adott, hogy ki kell irtani a magyar nemzet történelmi emlékeit! Parancsára felrobantották Visegrád várának minden részét . . . a gyönyörű koronázási termeiket, a függő bástyákat, a főuri lakházakat . . . úgy, hogy csak némi rész maradt meg belőle. Ezek közt van az öreg torony, melyet általában Salamon tornyának mondanak, mert itt volt fogva a honáruló király.

Azonkívül kevéske a bástyákból és a termek falaiból mered ég felé.

Hát ilyen történelmi emlékekkel csak nem dicékszik az osztrák szomszéd a elvonulásában? mert ha mégis, hát szívesen küldünk neki néhány követ a romokból . . . rajta látszik még a Lipót-féle robbantó puska-por feketése . . . avagy azt se, még egy morzsát se, hiszen mi nagy kegyelettel őrizzük ezeket és drága pénzen állítatjuk helyre a romokból, a mi még menthető.

NÉPEK, NEMZETEK.

A német császár riadója. Németországban roppantul visszatetszik, hogy Anglia és Oroszország barátokznak. A császár maga van leginkább felháborodva. A gárdalovasság gyakorlata után így nyilatkozott a tisztjei előtt: „Ugy látszik, minket körül akarnak keríteni. Elviseljük! A német sohase harcolt jobban, mint mikor minden irányban védekeznie kellett. Hát csak jöjjenek ránk, mi készen várjuk.“ A berlini tőzsde már is a háborus hatások alatt áll, az üzletek tartózkodók. — Szerdán volt husz esztendeje, hogy II. Vilmos a császári trónra lépett. Ünnepeket nem rendeztek, mindössze gyászszertartást végeztek a császár atyja sírboltjánál.

Néplázadás, Newyork állam törvényben törölte el a löverseny fogadjátékát (totalizateur); mikor vásárnap először volt tilos a versenyfogadás és a rendőrök elkergették a hivatásos sipistákat a gyepről, a néplázadásban tört ki és véres összeütközésre kerítette a sort, melyben számosan megsebesültek, köztük magyarok is. Jó Istenem! de sok magyar embernek éppen a löversenyjáték adta kezébe a vándorbotot és még Amerikában sem tud lemondani a bányász és kapzsi szenvedélyről, hogy másoktól elnyert pénzen uraskodhassék egy-egy éjszakát!

Kettényilt hegy. Kinában az Icsang vulkanikus hegylánc völgyében mult héten valóságban ketté nyílt a föld és husz kilométer hosszban hasadt meg. Több falut és néhány száz családot nyelt el a föld szája. Mentésről szó se lehet.

Marokkó helyzete. A régi szultánt mindenki elhagyja. Fővezére

azzal ment Fez főváros elé, hogy az ellenszultánt megtámadja, a helyett meghódolt neki. Most már semmi sereg sem támogatja a meggyűlölt árnyékszászart.

Szerződésünk Szerbiával. Közel két éve hogy készült a szerb szerződés Ausztria-Magyarországgal, mely a vám, kereskedelem és szállítás viszonyait rendezné a szomszédos államok közt. Aláírta azt a Pasics-kormány, sőt maga Péter király is. A szerb nép azonban ellenzi, hogy véglegesen törvénybe iktassák. Ez buktatta meg Pasicsot és ez hevíti obstrukcióra az ellenzékét. Alig is akad államférfiu, ki Szerbiában most kormányelnök kívánna lenni, mert Péter király követeli a szerződést, a nemzet viszont nem enged. Szerbiának nem ártott a szerződésen kívüli viszony, sőt gazdaságilag eléggé használt is. A legfontosabb két beviteli cikk, marhahús és buza, mit onnan hozzánk szállítanak. A hus ma Belgrádban is elég magas (56 krajczár) tehát nem kell okvetlenül elszállítani; a buza-termés az idén annyi csak, hogy nekik elég, nincs mit exportálni belőle; a pénzpiacuk pedig megszilárdult annyira, hogy dinárjuk majdnem egyértékű a mi koronánkkal (93 fillér), a mi azelőtt hallatlan volt. Ilyen körülmények közt Péter királynak minden erejét meg kell feszítenie, hogy a szavát beválthassa, illetve aláírását érvényesíthesse.

A német császárné. II. Vilmos feleségét baleset érte, lebukott a lóról és megsebezte a csuklóját. Ezt a koronás asszonyt végzettszerűen üldözik a balesetek. Pár év előtt lecsuszott egy hajókikötő hidjáról, kificzamította a bokáját; hosszabb ideig megfeküdté miatta az ágyat. Alig egy évre rá a kastély lépcsőjén csuszott meg és ismét feltörte lábát, hosszabb gyógykezelésre szorulva. Következő évben a lóról bukott le és sérülést szenvedett több helyen. Mult évben leányával lapdázott, játék közben elesett és elszakadt egy ina, mit csak hosszú gyógyítás állíthatott helyre. Most pedig ismét a lóról esett le.

Perzsia forradalma. A parlament feloszlatni akarja magát; boldoguljon a sah népével, a hogyan tud. Ez alatt a hadsereg mind tömörebben sorakozik a sah táborába. Orosz csapatok is jó számban jönnek, hogy a sahot támogassák, ha a nép ellene fordul. A nép zendülő kedve pedig nem lohad. Az alkirályok gyűlésre készülnek Teheránban, hol a sah letételéről fognak tanácskozni.

Orosz
adva
király
fogni
honna
Szibéri

A
óta j
sokat
kedő
magá
kodik
sőt
vele.
rogt
is tö
kiket
nála
Már
polg
pestr
lóbar
továb
besz
hogy
perz
száll
lenté
kutat
rosan
leány
már
szav

A
A m
laszt
a P
inká
kirá
obstr
czot.
mert
korn
tér r

P
kedé
Port
biza
és m
tetsz
vánj
végr

A
oros
biro
e k
roko
min
guk
fizet
telje
alól
kös
eset
csap

Orosz csapatoknak pedig már ki van adva a titkos parancs, hogy az alkirályokat még utközben el kell fogni és Oroszországba beljebbíteni, honnan aztán — nincsen messi Szibéria!

A perzsa gavallér. Hónapok óta járja a nagyobb vidéki városokat egy perzsa ember, ki kereskedőnek, vagy khánnak is mondja magát, szép lányok kegyébe furakodik, azoknak állást, mi mástígér, sőt házasságot is, csak jöjjenek vele. Ausztriában is végig koncsorogta a városokat. Onnan is, tőlünk is több csinos leány szökött utána, kiket aztán hiába kerestek akár nála akár másutt. Nyomuk veszett. Mármrosszigetről egy tekintélyes polgár lányát szöktette el, Budapestre hozta, elhelyezte egy szállóban, pénzt hagyott nála, aztán tovább utazott. A lány dicsekedve beszélte a szálloda személyzetének, hogy mily szerencsét csinált, ime perzsa fotiszt veszi feleségül. A szállodásnak gyanus volt a hír, jelentést tett a rendőrségen, hol kikutatták a perzsa gavallért, hamarosan kiismerték, hogy hirhedt leánykalmár, nem más. De a többi lányról semmit se akar tudni; a mármrosszigeti kisasszonykát visszavitték szüleikhez.

A szerb kormány lemondott. A múlt hetekben lefolyt általános választás eredménye annyira lesújtotta a Pasics-kormány reményeit, hogy inkább benyújtja lemondását Péter király elé, semhogy a fenyegető obstrukcióval újra felvegye a harcot. A király a lemondást elfogadta, mert erős a valószínűség, hogy a kormány távozásával a politika visszatér rendes kerékvágásba.

Portugália állapota. A forrongó kedélyek már annyira lecsillapogtak Portugáliában, hogy a parlament bizalmat szavaz II. Mánuel királynak és mostani kormányának. A program tetszik a népnek is és csak azt kívánja, hogy becsületesen hajtsák végre az ígért reformokat.

A felelőtlen főhercegek. Az orosz дума most tárgyalja a csári birodalom hadügyi költségvetését és e közben éles támadást intéz a csári rokonok, a főhercegek ellen, kik minden fontosabb katonai állást maguknak foglalnak le, a kimért dus fizetést is felveszik, de legtöbbször teljesen kivonják magukat a munka alól. Ha tesznek is valamit, nincs köszönet abban, mert felelőtlenek az esetleges hibákért és ha végzetes csapást zúdítanak az országra, akkor

se tartoznak számot adni a helytelen intézkedésekért, vagy a mulasztásokért.

Hasonló panaszok a mi hadügyünkben is felhangzanak, csak a hangjuk udvariasabb. De válságos helyzetbe bizony az osztrák-magyar hadsereget is akárhányszor hozta már az a körülmény, hogy a fontos katonai polczokat képzetlen és vigyázatlan főhercegekkel töltik be, kik minden képesítésüket csak abban mutathatják fel, hogy az uralkodó ház családjába születtek.

KÖZGAZDASÁG.

Gazdaggyűlés. A Magyar Gazdaszövetség az idén (június 23-ikán) Parád-fürdőn tartja közgyűlését a földművelési miniszter vezetsse alatt. A gyűlés célja, hogy a gazdák a szociális munkásmozgalmakkal szemben állást foglaljanak.

Drágul a cukor. Érezhetőbb drágulásról van szó ismét e héten; kilónként másfél német fillérrel lett drágább a tőzsdei cukor. Okát azzal adják, hogy Amerika az idén ismét vásárol cukrot az európai piacokon, holott immár tíz éve, hogy gyárt eleget a saját fogyasztására. Amerikában tavaly tönkrement a répatermés, mert túl sok eső járta, de az idej termés ott is, Európában is kilélegítően félkitűnőnek ígérkezik.

A szeszadó.

A szeszadóról szóló törvényjavaslat az eddigi 90 koronát felemeli 140 koronára. Kivált a kisüstösöknek fájni fog az emelt adó. A pénzügyminiszter azt mondja, hogy ha a községekben üstös szövetkezetek fognak alakulni, akkor a fölemelt adó mellett is nagyobb lesz a gazdák jövedelme. — A szeszadó fölemelése különben újabb bonyodalmat is jelent Ausztriával. Ugyan az osztrák miniszterelnök is betérjesztette javaslatát, mely ott is 140 koronára emelné a szesz adóját, de ebből a nyári szünet előtt aligha lesz törvény, míg nálunk Wekerle keresztül hajtja az új törvényt. Így őszig kétféle lesz a szeszadó a két országban. Egyelőre azt eszelte ki a szomszéd ország kormánya, hogy minden hektó szeszre, melyet a magyar határon át akarnak hozni, a vámsorompónál fogja behajtani az 50 korona különbséget, viszont a mi szesz tőlünk vinnének Ausztriába, annak a határon megtérik ugyanazt. Míg a törvényt Ausztriában is elfogadják, addig folyni fog ez a kiegyenlítés.

Budapesti piaci árak.

Liszt. Nullás 33.60, egyes 33.20, kettes 32.80, hármás 32.20, négyes 31.80, ötös 31.40, hatos 30.60, hetes 29.40, nyolczas —, F. —, G. —.

Buza ára e héten szilárd volt.

Minőség	kilós	Ára 100 kgr.
Tiszavidéki	74	23.75 — 24.05
"	75	24.15 — 24.55
"	77	24.75 — 25.05
Pestvidéki	74	23.55 — 23.85
"	75	23.75 — 24.15
"	76	24.25 — 24.65
"	77	24.45 — 24.85
"	—	— — —
Bánsági	74	23.45 — 23.75
"	75	23.65 — 24.05
"	77	24.55 — 24.95
Bácskai	74	23.75 — 24.05
"	75	24.05 — 24.45
"	77	24.75 — 25.05
Fejérmegyei	76	24.20 — 24.60
"	77	24.40 — 24.75
Rozs I. rendű	20.70	— 21. —
" középrend.	20.50	— 20.70
Arpa takarm. I.	13.90	— 14.20
" " II.	13.50	— 13.90
Köles	9.50	— 10. —
Zab I. rendű . . .	16.40	— 16.60
" II. "	15.80	— 16.20
Tengeri (belföldi)	13.50	— 13.70

Repeze névleg 35.60 korona. Burgonya sárga 4.60—6. — korona, rózsa uj 5 korona száz métermázsánként. Hagyma ötven kilós zsákokban —. — Réti széna 6.40—9.20; muhar 8.20—9.80; zsupszalma 6.40—6.60; alom 4. — korona métermázsája.

Disznózsír 100 kg 1.32 K., szalonna 1.08 és 1.16 korona közt. Haj 1.30—1.40 a kilója; füstölthús 1.40—1.60 korona; hazai sonka 1.80—2.10 korona. Teavaj 2.80—3.10 korona; főzövaj 1.80—2.20 korona. Tehénturó kilója 30—40 fillér. Tojás ládája (1440 darab) 77—78 korona.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

R. P. Kunhalom. Kérheti, de nem valószínű, hogy áthelyezik. — **Onódi.** A vizmesteri pályán 1200—1800 korona fizetést érhet el. A tanfolyamról szóló részletes tudnivalókat fölleli a Pályamutató című könyvben, melyet 2.40 koronáért megrendelhet a kiadóhivatalban. — **P. H. Trencsén.** A kérdezett képviselő most súlyos beteg; lakása czime Damjanich-utca 33. — **Életkérdés.** Erdőőri szakiskola van Királyhalmán, Lipótujváron, Vadászerdőn és Görögnyeszentimrén. Fölvesznek 17 évnél nem fiatalabb és 35 évnél nem idősebb pályázókat. Elemi iskola végzettsége kel hozzá. A tanfolyam két évig tart. Októberben kezdik a tanítást. Folyamodni a földművelési miniszterhez kell; keresztlevelet, orvosi és erkölcsi bizonyítványt csatoljon a folyamodáshoz. — **Hangyákat** a méhestől halzsírral vagy hamuhintéssel lehet távol tartani; a lakásból kiirthatók pedig ilykép: Vegyünk levesben kifőtt csontot és készítsünk forró vizet. A hangyák rögtön ellepik a kített csontot, mikor rajta vannak szép számban, akkor be kell azt vetni a forró vízbe. Ezt egy párszor megismételjük, néhány nap alatt kipusztítottuk vele a kelletlen vendégeket a lakásból. — **M. M. Sárvár.** A munkaadó a munkás által okozott kár fejében visszatarthatja a munkás bennlévő bérét, egyéb járandóságát, de ezt három nap alatt az előjárásnál jelentenie kell. A munkakönyvet visszatartani nem áll jogában. —

A valódi Kállai-féle „GLÓRIA“
benzinmotorok és motoreséplők

a legjobbak. Aki tehát teljes jótállás mellett 3-5 évig terjedő részletbiztosítással megbizható, jó és olcsó motort akar vásárolni, ügyeljen a pontos árjegyzéket. címre és kérjen ezen szakértő cégétől ingyen képes árjegyzéket.

KÁLLAI MOTORTELEPE BUDAPEST,
NAGYMEZŐ-UTCZA 43.
Hol használt járgányos és gözcséplőkészletek cserébe is vétetnek

Porszivó készülék cséplőgépre!

A port a gépből kiszívja és 30-40 méterre a levegőbe dobja, úgy, hogy az a cséplőtérrel egészen eltűnik. A munkások por nélkül dolgozhatnak. Portól mentes lesz a szalma és pelyva is, tehát dupla erejű takarmányt ad. Bővebb leírást ingyen küld.

Hartmann Jakab mezőgazdasági gépgyára Uj-Verbászról.

Buziási gyógyfürdő

vasuti állomás, posta, távirda és telefon. Közvetlen gyorsvonati kocsik Budapest-nyugati pályaudvarról.

Idény május 15-től szeptemb. 15-ig.
Speciális gyógyfürdő szívbetegek részére, női bajknál, hólyag- és vesebajknál, kö- és fűvénybetegségeknél, a legutak-, az emésztő- és kiválasztószervek hurutos bántalmainál. Sápkor, vérszegénység, görvély- és angolkór, általános gyengeség és a női ivarszervek idült bajainál. Radioaktív szén-savas sós és szénsavas vasas források.

Prospektust kívánatra küld
a fürdőigazgatóság.

Kettős elektromágneses kereszt
gyógyit és felüdít kezesség mellett.
Telefon 45-22.

E készülék gyógyít és segít fej-, fül- és fogfájásnál; a migrén, neuralgia, vértúlulás, sápkór, szédülés, a tüdőgyulladás, a szívverés, szív-R. B. 86967. sz. beri szervezeten meg-görcsök, asztmatikus rohamok, rohanó betegségek el-gyomorgörcsök és egyéb gör-csök, az étvágytalanság, a hideg kezek és lábak, a csusz, köszvény, ischia s bajaiban, in-fluenzában, s a velejárá há-tájásoknál, különösen ideg-bántalmaknál, a velők járó áimatlanság bajaiban; a ren-detlen vérkeringés bajaiban s még sok más oly bajban, a melynek a normális orvosi kezelés szerint villamosáram a gyógyító szere. E készülék-nek tagadhatatlan előnye az, hogy nemcsak időről-időre, de állandóan jótékony villa-mos áramot áradoztat szét a testben s míg egy felől szinte bámulatos sikerrel gyógyít; más felől a legháladato-sabb ovószert az em-lés. Nagy figyelemre méltó az a körülmény, hogy husz-éves betegségeket teljesen meggyógyított. Az iradám-ban levő elismerések és bi-zonyítványok, a melyek a világ minden részéből hálá-san emlékeznek meg talá-lmányomról, mindenkor min-denki által megtekinthetők. Akit legkésőbb 45 nap alatt nem gyógyít meg készülé-kem, az visszakapja pénzét. Ahol már minden hasztalan, volt, kérem tessék a készü-léket megpróbálni. Oly betegségek ellen való, me-lyek 16 évnél nem hosszabbak. Csak gyermekeknek s igen ér-zékeny nőknek való.

Nagy készülék 8 korona.
Kis készülék 6 korona.
Központi eladási és szétküldési hely a bel- és külföld részére
Müller Albert, Budapest, V/5., Yadvasz-utca 34. Szám.

BÁMULATOSAN OLCSÓ KERITÉSEK

HAIDEKKER SÁNDOR
Budapest, VIII., Ullői-ut 48/18. sz.
kizárólagos gyártója a világ-szabadalmazott
„HUNGÁRIA” DRÖTFONATOKNAK
melyek előnyeiknél fogva felülmúlnak minden másfajta kerítést. — Állandóan készletben. — Ki-szolgálás azonnal, figyelemmel és pontosan.
„Hungária” drötfonatok négyzetmétere 30 fillértől feljebb.
Díjmentes árjegyzékért forduljon fenti címre.

Gazdáknak kiválóan fontos!!

Jövedelmüket a mesterséges **Baromii-tenyésztés** által tetemesen növelhetik. E célra **legjobbakk a szab. PARTMANN-féle CSIBE KELTŐ és NEVELŐGÉPEK,** mert kezelésük egyszerű, hatásuk bírt is, olcsók, tartósak. Árjegyzékkel és utasítással készséggel szolgál a feltaláló és készítő:
PARTMANN JÓZSEF BUDAPEST: 192.
V., VÁCI-UT 192.

Benzin-nyersolaj-és szivógáz-motorok

Motorcséplőkészletek. A legjobb gépek. A legolcsóbb üzem. Kedvező fizetési feltételek. Tessék árjegyzéket kérni, ingyen küldjük.
DOBRY ANT. motor- és gépgyárainak magyarországi kizárólagos képviselője.
Kovács Mihály és Társa
Budapest, V, Hold-utca 23.

GÖZCSÉPLŐ-KÉSZLETEK,
magánjáró lokomobílok, használtak, gyárilag javítottak, kedvező fizetési feltételekre szállít
SEIFRIED HUGÓ, BUDAPEST,
Katona József-utca 7.

Olcsó eseh ágytollak
5 kilóuj fosztott 12 K; fehérré, pehelykőnyű 18-24 K; hófehér fosztott 30-36 K; szállítás franko utánvétellel. Csere és vissza-vetése a postadíj megértésével történhetik.
ACHSEL BENEDEK, Lobes II Pilsen U.p. Csehország

Derűs képek.
Irta: **Maróthi János.**
Kapható 1 koronáért a kiadóhivatalunkban.

Legszebb és legegyszerűbb hármalászi ártámlék egy inakönyv német szent Antal tiszteletére.
Vásárlás K 1.40; honföldes K 2.40; díszítés K 3.40. Kapható a kiadóhivatalban.